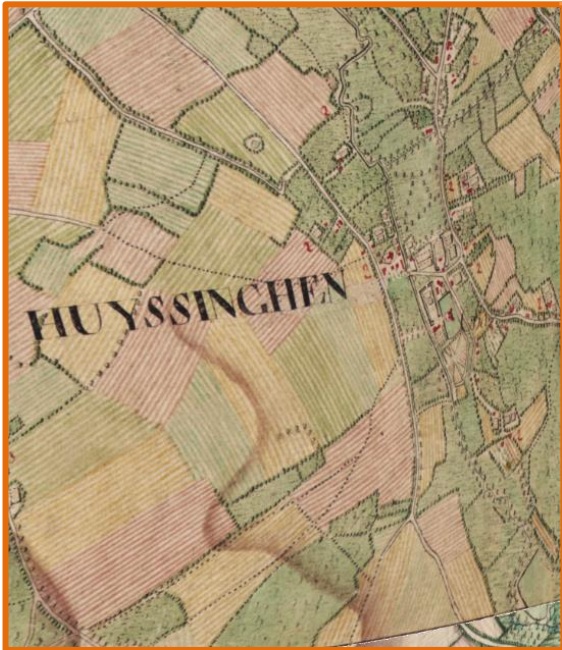




ARCHEOLOGIENOTA BEERSEL – H. TORLEYLAAN

J. CLAESEN,
E. AUDENAERT & A. DOUCET

APRIL 2020



Titel

Archeologienota zonder ingreep in de bodem. Beersel – H. Torleylaan

Auteur(s)

Jan Claesen,
Evelien Audenaert & Alexander Doucet

Projectnummer

2020A250

Plaats en datum

Kortenaken, april 2020

Reeks en nummer

ARCHEBO rapport 2020A250
ISSN 2034-5615

© 2020 ARCHEBO bvba

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	<i>Algemeen</i>	<i>4</i>
1.2	<i>Beschrijving onderzoeksopdracht</i>	<i>4</i>
1.3	<i>Doelstellingen</i>	<i>7</i>
1.4	<i>Randvoorwaarden.....</i>	<i>7</i>
1.5	<i>Onderzoeksvragen</i>	<i>7</i>
2	Huidige & toekomstige situatie	8
2.1	<i>Huidige situatie</i>	<i>8</i>
2.2	<i>Toekomstige situatie</i>	<i>10</i>
3	Bureauonderzoek	14
3.1	<i>Landschappelijke & bodemkundige situering</i>	<i>14</i>
3.2	<i>Archeologische en erfgoedkundige data.....</i>	<i>22</i>
3.3	<i>Historiek en cartografische bronnen</i>	<i>25</i>
3.4	<i>Archeologische verwachting</i>	<i>33</i>
4	Resultaten bureauonderzoek	34
4.1	<i>Algemeen</i>	<i>34</i>
4.2	<i>Beantwoording onderzoeksvragen</i>	<i>34</i>
4.3	<i>Samenvatting / assessment bureauonderzoek</i>	<i>35</i>
4.4	<i>Programma van maatregelen</i>	<i>37</i>
5	Bibliografie	38
6	Figurenlijst.....	39
7	Plannenlijst.....	40

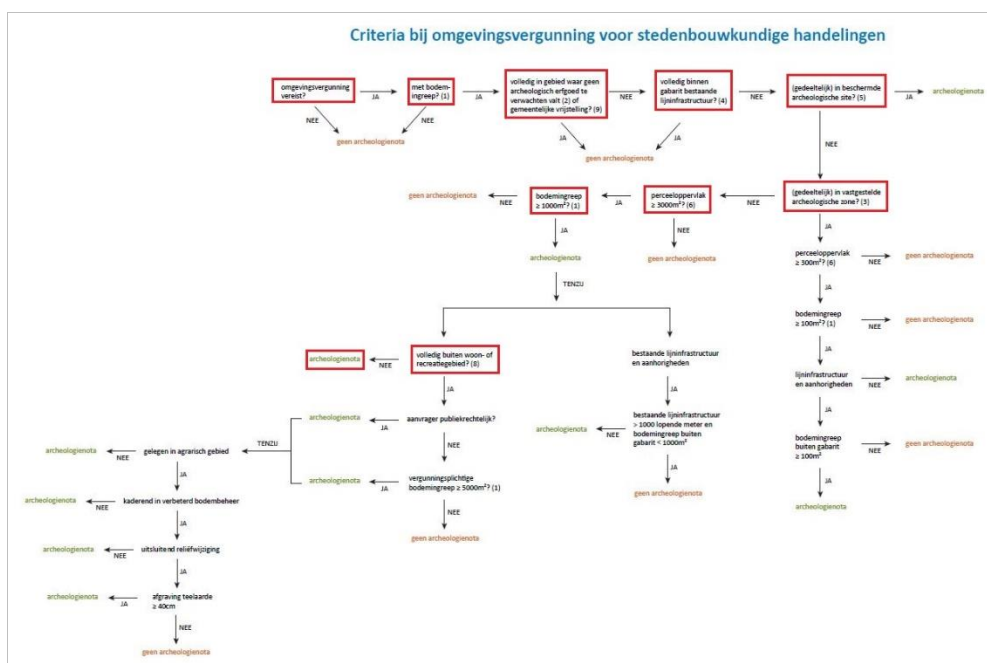
1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een omgevingsvergunning is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris



Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen

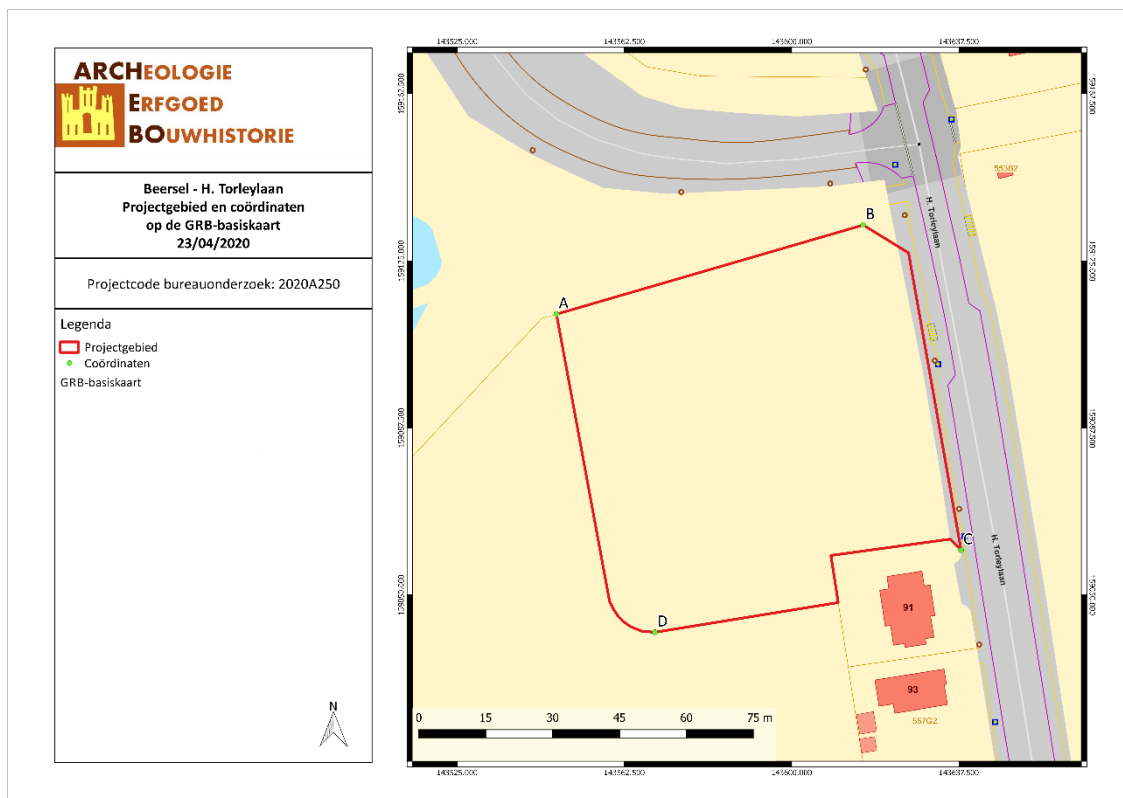
1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een projectgebied aan de H. Torleylaan (zonder huisnummer) in Huizingen (Beersel, Vlaams-Brabant). De opdrachtgever zal in de eerste plaats de aanwezige bomen rooien. Vervolgens worden een nieuwe feestzaal gebouwd en een verharde parking aangelegd. Er worden nieuwe rioleringsleidingen aangelegd en er komen twee regenwaterputten en drie infiltratieputten. Tenslotte worden er ook een groene zone en bufferzone met bomen voorzien. Het projectgebied is ca. 5 945,479 m² groot.

Aangezien de aanvraag voor een omgevingsvergunning na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota evenwel vereist, zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd in april 2020 onder leiding van erkend archeoloog Jan Claesen. Contactpersoon bij de opdrachtgever was Kris Van Belle. In de onderhavige archeologienota worden de locatie van het terrein en de reeds uitgevoerde werken geanalyseerd. Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd.

Administratieve fiche			
Naam site:	Beersel – H. Torleylaan		
Onderzoek:	Archeologienota zonder ingreep in de bodem		
Ligging:	Vlaams-Brabant, Beersel, deelgemeente Huizingen, H. Torleylaan (zonder huisnummer)		
Kadaster:	Beersel, afdeling 4 (Huizingen), sectie A, perceelnummer 557B3 (deel)		
Coördinaten:	A	X	143547.265
		Y	159113.039
	B	X	143616.045
		Y	159133.044
	C	X	143637.984
		Y	159060.081
	D	X	143569.352
		Y	159041.642
Uitvoerder:	ARCHEBO bvba Merelnest 5 3470 Kortenaeken		
Projectcode bureauonderzoek:	2020A250		
Projectleiding:	Jan Claesen		
Erkenningsnummer projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014		
Bewaarplaats archief:	Bij de opdrachtgever		
Grootte projectgebied:	Ca. 5 945,479 m ²		
Uitvoeringsperiode:	April 2020		
Reden van de ingreep	Rooien bomen, bouwen feestzaal, aanleggen verharde parking, inplanting van groene zone en bufferzone		
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze archeologienota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief.		
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, verstoring, rooien, stedenbouwkundig, feestzaal, verharding, recreatiegebied, bufferzone, woongebied met landelijk karakter		

De onderstaande GRB-kadasterkaart en Orthofoto tonen het projectgebied op de meest recente stadskarten en luchtfoto's.



1.3 DOELSTELLINGEN

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

1.4 RANDVOORWAARDEN

Het betreft een uitgesteld onderzoek aangezien de aanwezige bomen eerst gekapt dienen te worden tot aan het maaiveld. Stronken mogen pas verwijderd worden na of in functie van het archeologisch onderzoek.

1.5 ONDERZOEKSVRAGEN

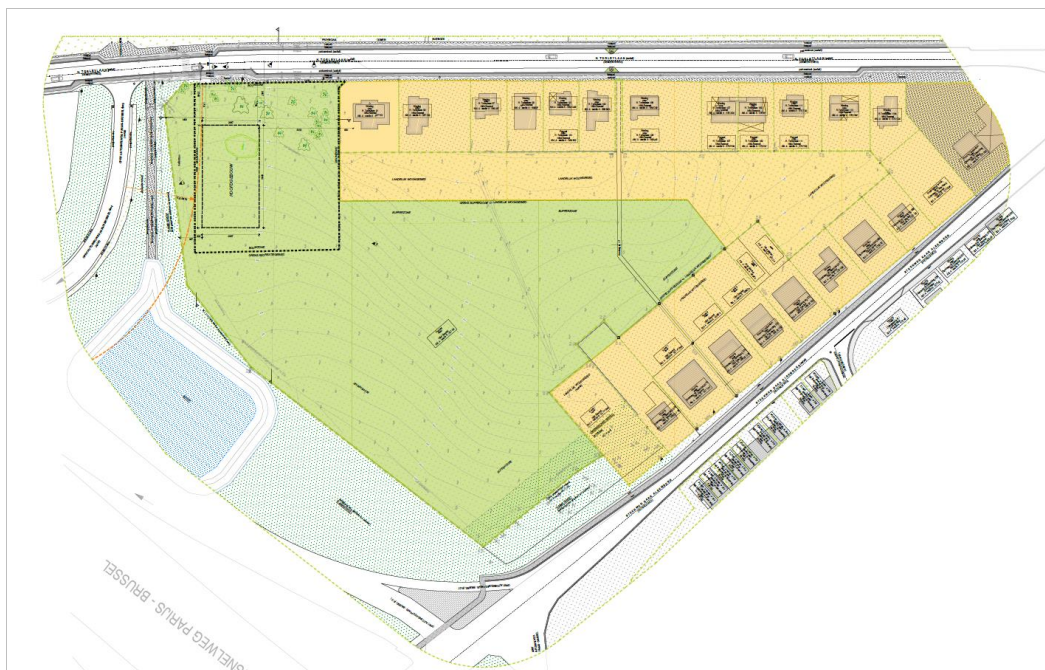
Tijdens het bureauonderzoek dienen op zijn minst onderstaande vragen beantwoord te worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*
2. *Welke info is er nog te vinden over voormalige constructies op het terrein?*
3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van historisch kaart- en bronnenmateriaal?*
4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

2 HUIDIGE & TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied ligt aan de H. Torleylaan (zonder huisnummer) in Huizingen (Beersel, Vlaams-Brabant). Het projectgebied bestaat grotendeels uit grasland. In het oosten staan enkele bomen en struiken. Het terrein is onbebouwd. Volgens het gewestplan ligt het projectgebied binnen woongebied met landelijk karakter, recreatiegebieden en bufferzones.



Figuur 4: Overzichtsplan, bestaand (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)

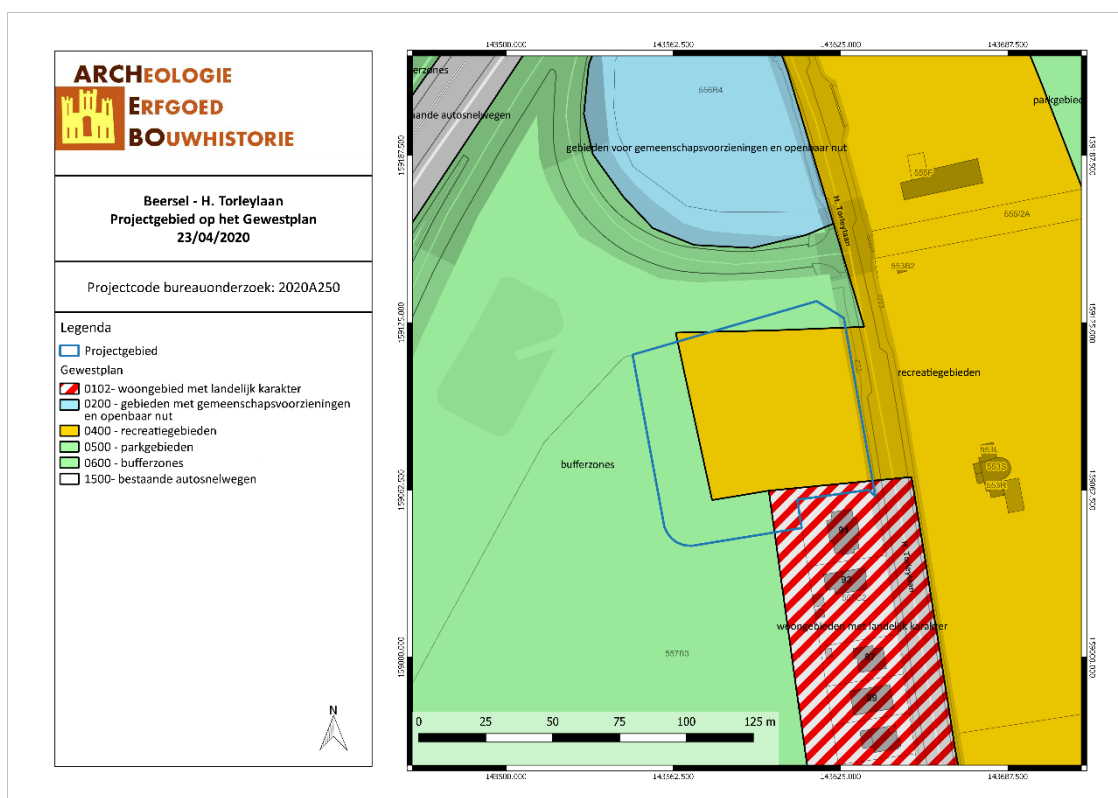


Figuur 5: Bestaande toestand (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)



BEHT/20/04/23/3 - Digitale aanmaak

Figuur 6: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2020)



BEHT/20/04/23/4 - Digitale aanmaak

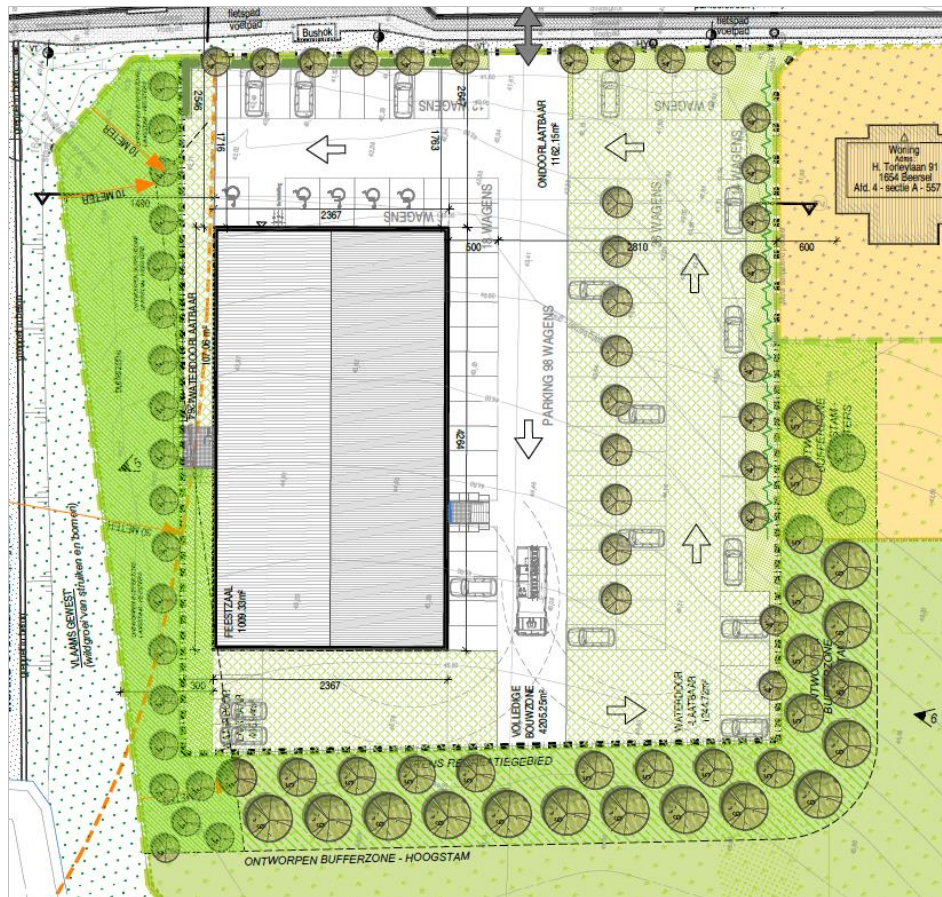
Figuur 7: Situering van het projectgebied op Gewestplan (Geopunt, 2020)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

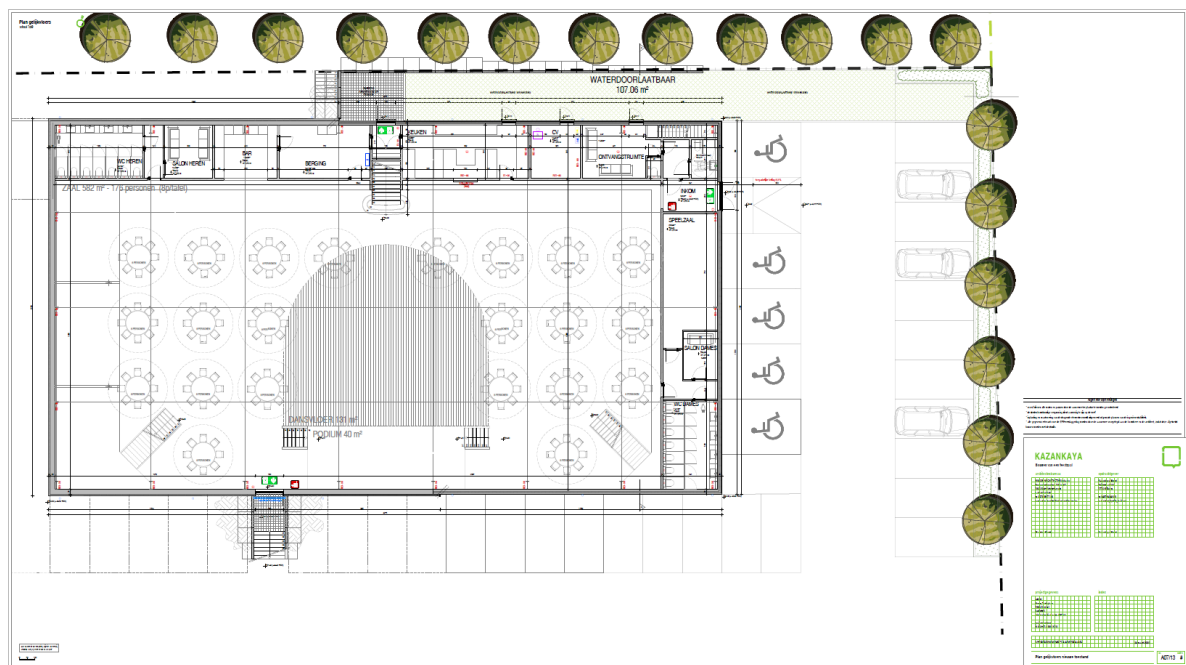
De opdrachtgever zal in de eerste plaats de aanwezige bomen rooien. Vervolgens wordt een nieuwe feestzaal gebouwd. De feestzaal zal een gelijkvloers en één verdieping hebben. De vloeropbouw zal bestaan uit een vloerplaat van 30cm, een laag isolatie PUR van 10cm, 8cm chape en vloerbedekking. Er zullen nieuwe rioleringsleidingen aangelegd worden en er worden twee regenwaterputten en drie infiltratieputten voorzien. Ter hoogte van de twee ingangen zullen klinkers aangelegd worden. Rond het gebouw wordt parking voorzien. Deze wordt aangelegd in zowel waterdoorlatend als niet-waterdoorlatend materiaal. Ter hoogte van de H. Torleylaan en in het zuiden van het terrein wordt een groene zone voorzien en langs de noordelijke, zuidelijke en westelijke grens wordt een groene bufferzone voorzien. Zowel in de groene zone als in de bufferzone zullen bomen geplant worden. Het projectgebied is ca. 5 945,479 m² groot.



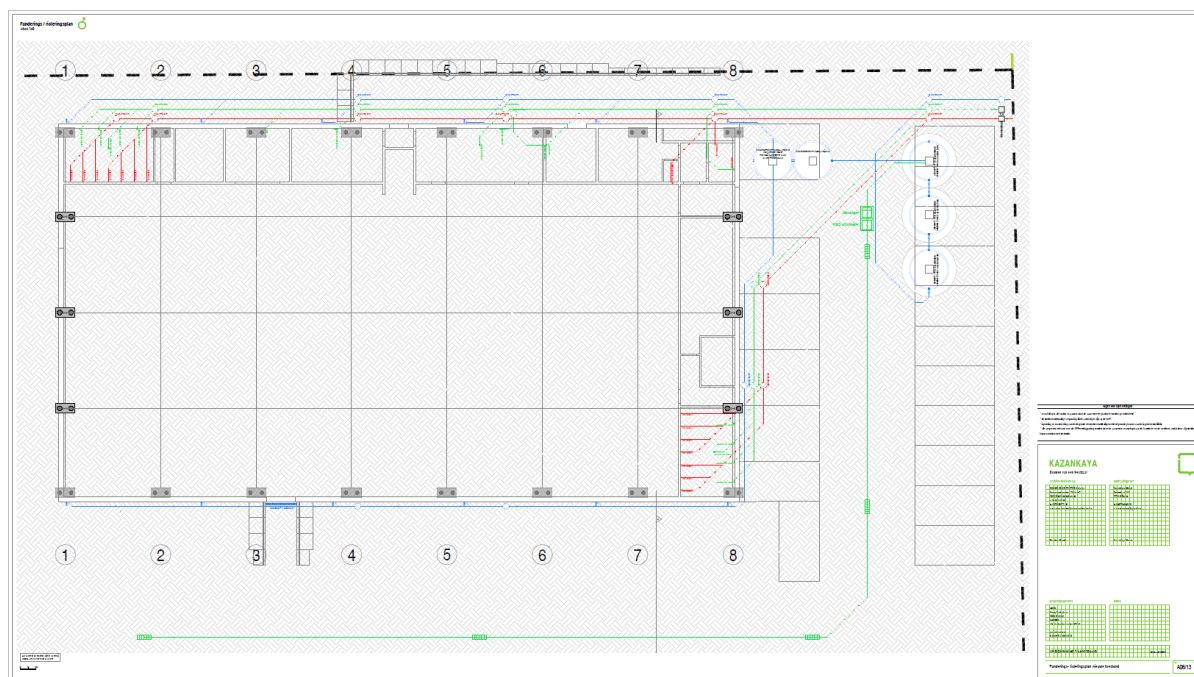
Figuur 8: Overzichtplan, toekomst (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)



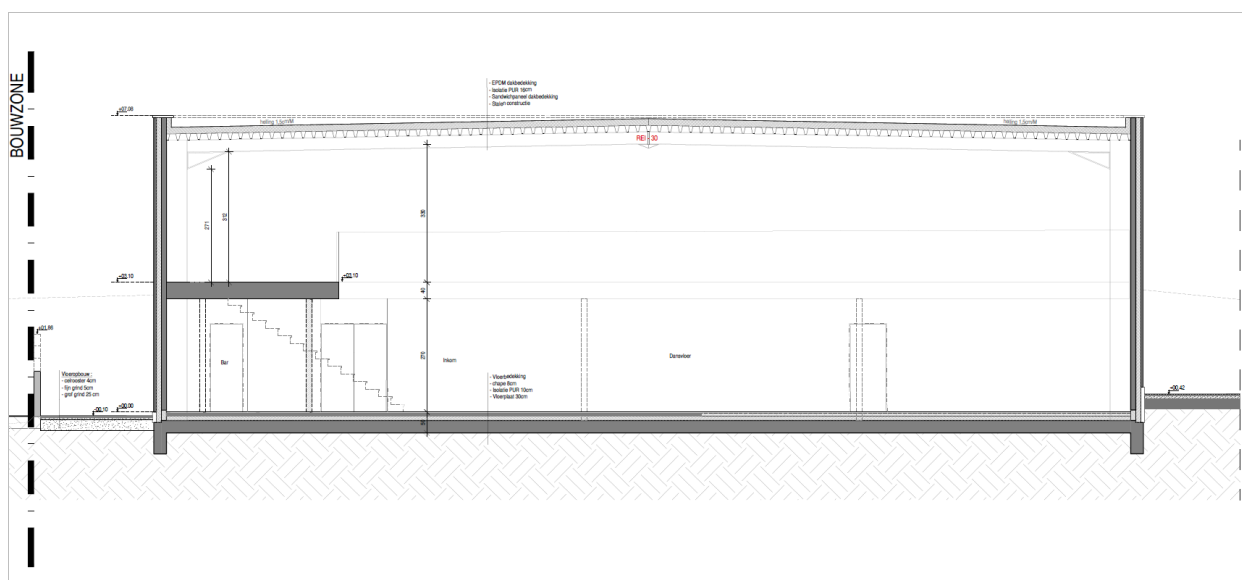
Figuur 9: Toekomstplan (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)



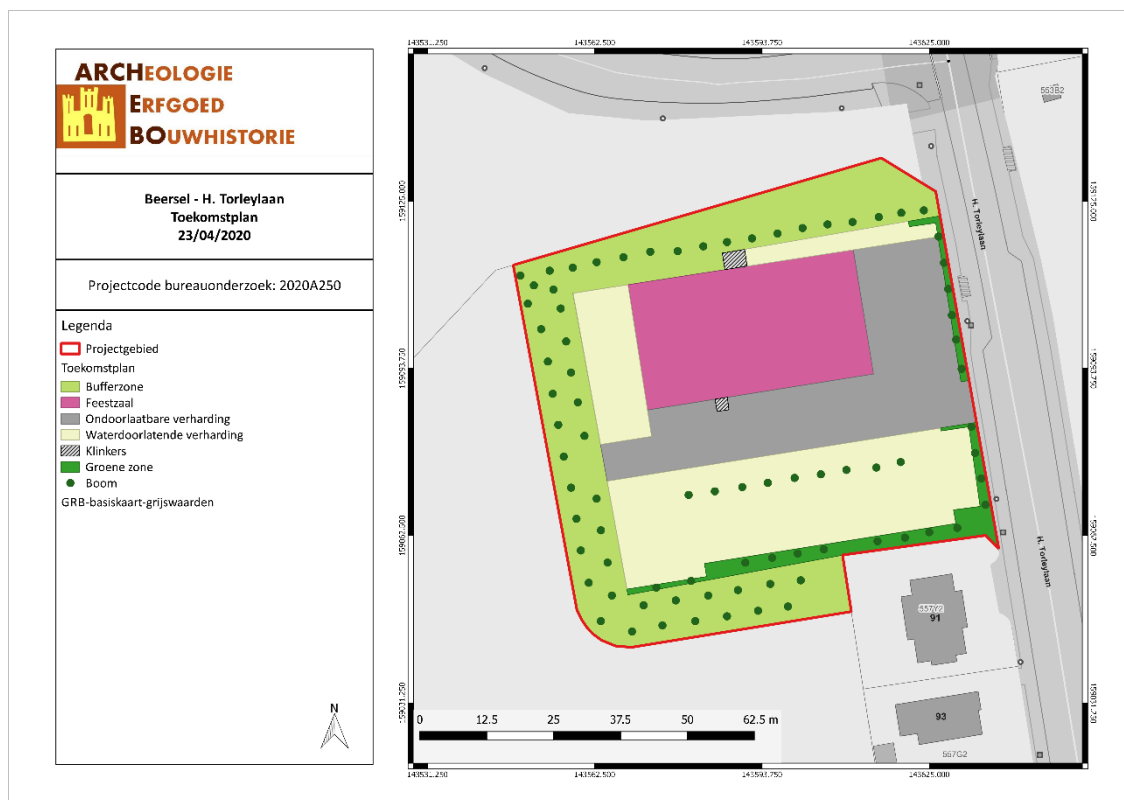
Figuur 10: Gelijkvloers (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)



Figuur 11: Riolering (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)



Figuur 12: Snede (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)



BEHT/20/04/23/5 - Digitale aanmaak

Figuur 13: Situering van het projectgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2020)

3 BUREAUONDERZOEK

Het doel van de bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

In dit hoofdstuk wordt gebruik gemaakt van alle beschikbare kaarten van het plangebied, te weten de bodemkaart, geologische kaarten, bodemerosiekaart, bodemgebruikskaart en relevante historische kaarten. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) werd gebruikt als uitgangspunt voor de bestudering van archeologische waarden in de omgeving van het plangebied.

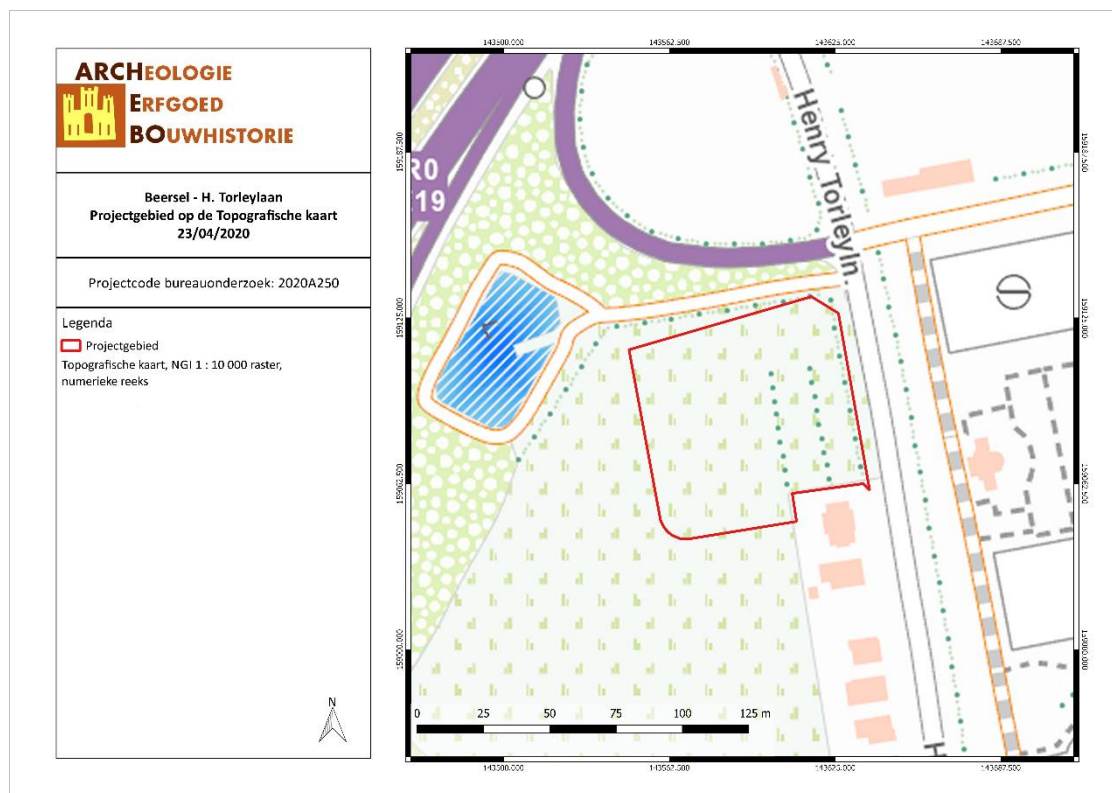
De gebruikte kaarten werden in georeferenciede vorm (Belge Lambert 1972) gebruikt in het programma QGIS. In dit programma werden de genoemde kaarten als lagen toegevoegd teneinde er de huidige en toekomstige situatie op te kunnen weergeven. Het plangebied werd bovendien op alle kaarten geplott om de oriëntatie op de kaarten te vergemakkelijken.

3.1 LANDSCHAPPELIJKE & BODEMKUNDIGE SITUERING

3.1.1 Topografische situering

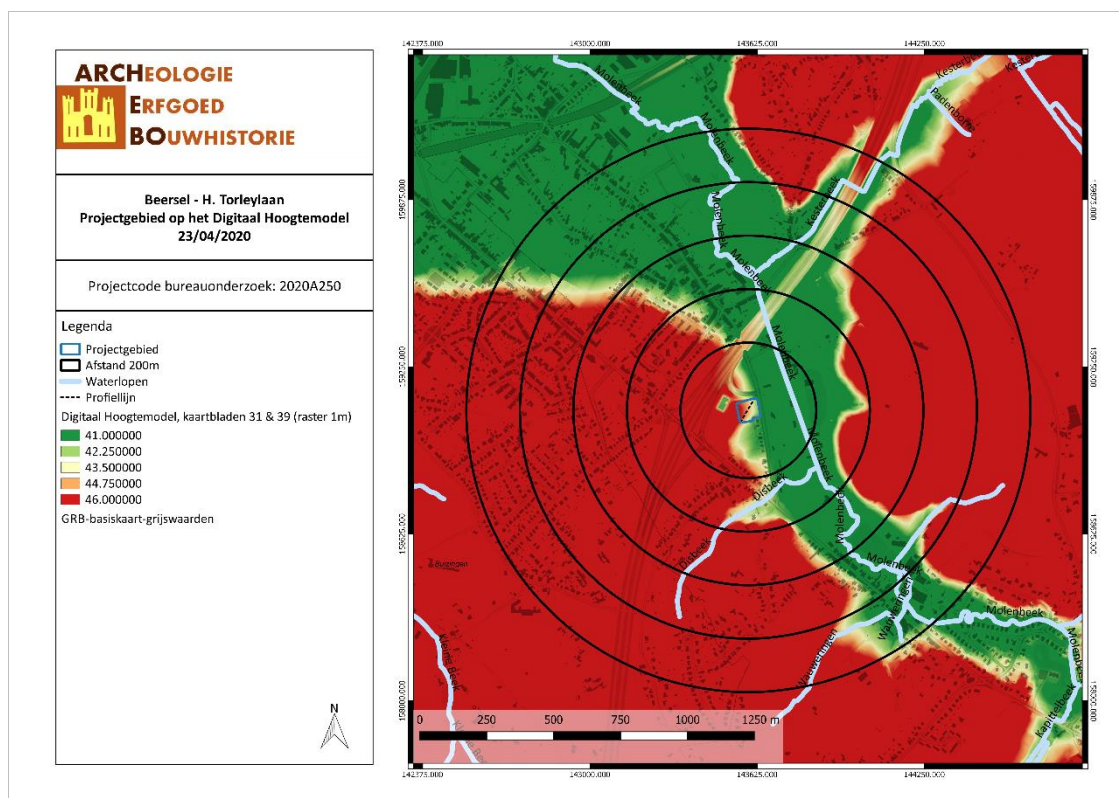
Het projectgebied ligt aan de H. Torleylaan (zonder huisnummer) in Huizingen, een deelgemeente van Beersel, een gemeente gelegen in de Belgische provincie Vlaams-Brabant. De gemeente Beersel bestaat uit de deelgemeenten Beersel, Lot, Alsemberg, Dworp en Huizingen en grenst aan de gemeenten Drogenbos, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Halle en Sint-Pieters-Leeuw en aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de provincie Waals-Brabant. Het projectgebied ligt op een oost-gerichte helling aan de Molenbeekvallei. De Molenbeek stroomt vanaf ca. 100m ten oosten van het terrein, de Kesterbeek vanaf ca. 500m ten noorden van het terrein, de Disbeek vanaf ca. 250m ten zuidzuidoosten van het projectgebied en de Wauweringen vanaf ca. 850m ten zuidzuidoosten van het terrein. Volgens het Digitaal Hoogtemodel ligt het projectgebied tussen ongeveer 41,5 en 45, meter boven de zeespiegel. Kadastraal ligt het terrein in Beersel, afdeling 4 (Huizingen), sectie A, perceelnummer 557B3 (deel).

Gezien de topografische ligging op een oost-gerichte helling en in de nabijheid van een natuurlijke waterloop (Molenbeek) is er een verwachting op Steentijd. Bijkomstig ligt het projectgebied in een gradiëntzone van een natte vallei naar een droog plateau. Dergelijke plaatsen zijn ideaal voor tijdelijke steentijdkampementen.



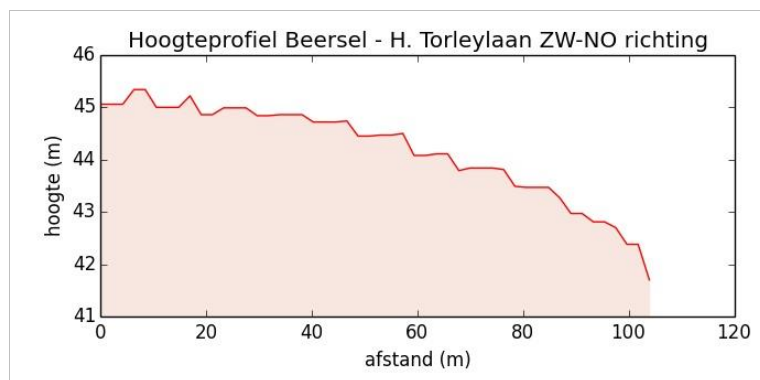
BEHT/20/04/23/6 - Digitale aanmaak

Figuur 14: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2020)



BEHT/20/04/23/7 - Digitale aanmaak

Figuur 15: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2020)

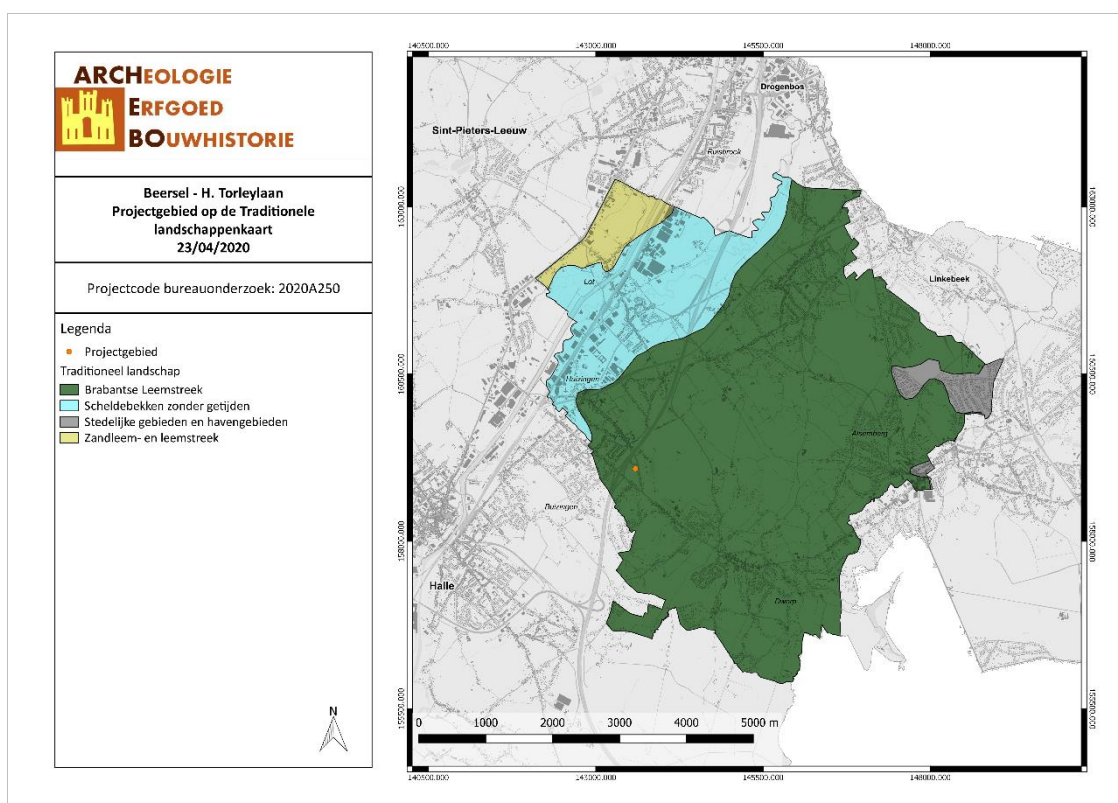


Figuur 16: Hoogteprofiel doorheen het plangebied in ZW-NO richting (Geopunt, 2020)

3.1.2 Geologie & landschap

3.1.2.1 Fysisch geografisch

Het projectgebied is volgens de Traditionele Landschappenkaart gekarteerd als 'Brabantse Leemstreek'. De gehele gemeente Beersel wordt grotendeels gekarteerd als Brabantse Leemstreek. Het noordwesten is gekarteerd als Scheldebekken zonder getijden en zandleem- en leemstreek, in het westen worden enkele delen gekarteerd als stedelijke gebieden en havengebieden.

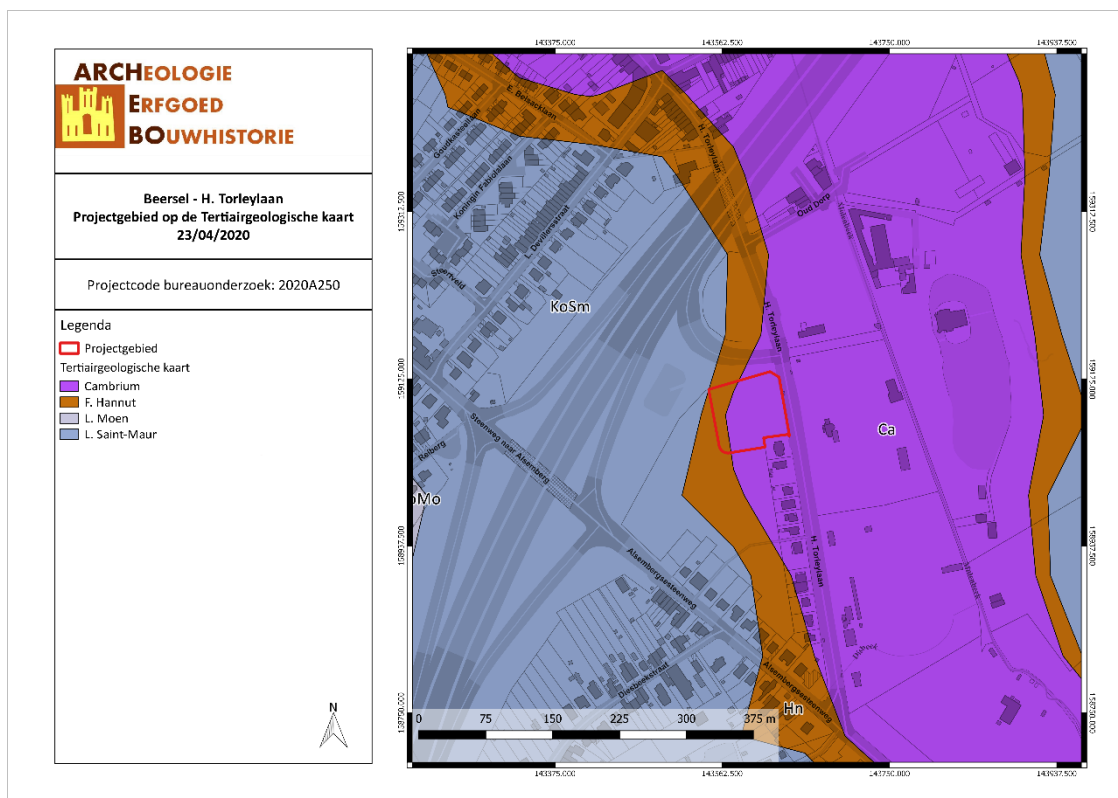


BEHT/20/04/23/8 - Digitale aanmaak

Figuur 17: Beersel aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2020)

3.1.2.2 Paleogeen & neogeen (Tertiair)

Op basis van de Databank Ondergrond Vlaanderen bevindt het onderzoeksterrein zich binnen het **Cambrium**, de **Formatie van Hannut** en het **Lid van Saint Maur**. Afzettingen uit het **Cambrium** bestaan uit kwartsieten en donkergrijze phylladen. De **Formatie van Hannut** bestaat uit grijsgroen fijn zand en heeft soms dunne kleihoudende intercalaties, met plaatselijk zandsteen, naar onder toe bestaat deze formatie uit klei, zandhoudend tot klei. Het **Lid van Saint-Maur** maakt deel uit van de Formatie van Kortrijk en bestaat uit een vrij homogene zeer fijn siltige klei, waarin enkele dunne intercalaties van grof siltige klei of kleiig zeer fijn silt voorkomen.¹



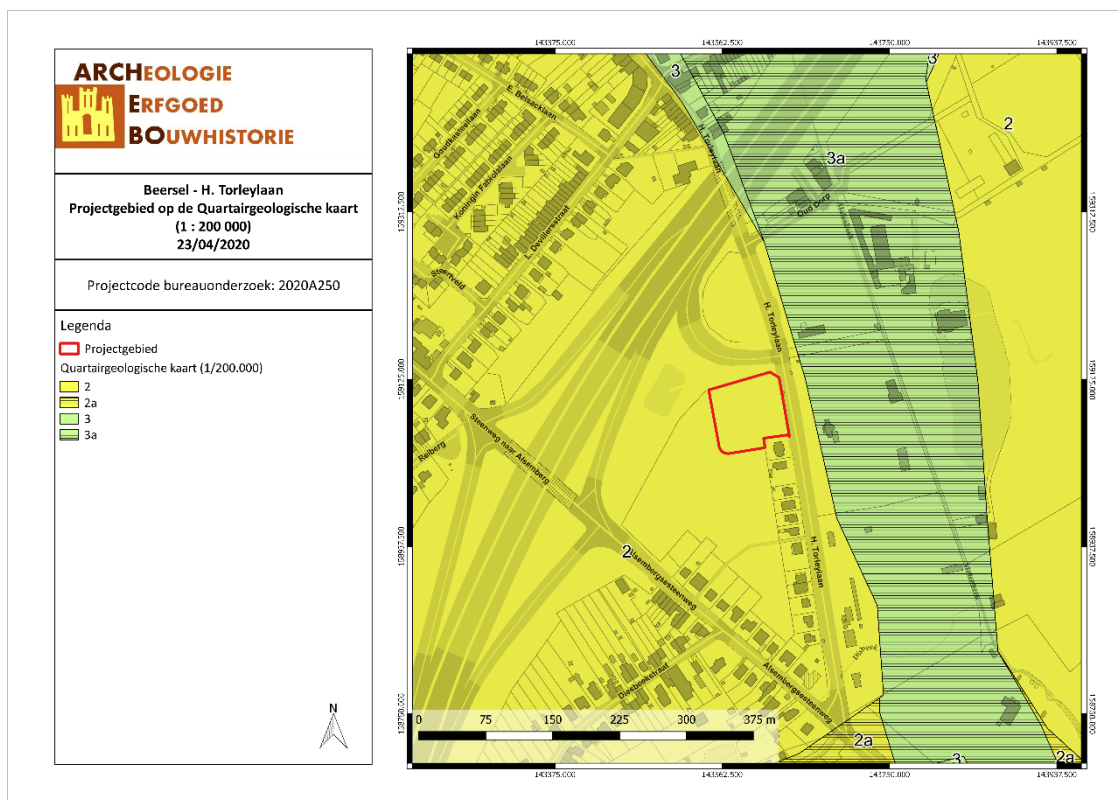
BEHT/20/04/23/9 - Digitale aanmaak

Figuur 18: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2020)

3.1.2.3 Quartair

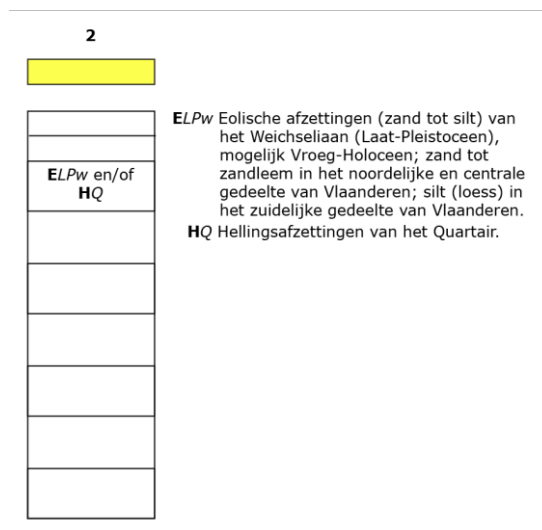
Volgens de quartairgeologische kaart (1/200.000) bevindt het projectgebied zich volledig binnen type 2. Dit type bestaat uit hellingsafzettingen van het Quartair en/of eolische afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holocene. In het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen bestaan deze eolische afzettingen uit zand tot zandleem, in het zuidelijke gedeelte uit silt (loess).

¹ Kristof Schroyen, *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart - Kaartblad 31-39 Brussel-Nijvel*, Quartairgeologische Kaart (Brussel: Vlaamse Overheid Dienst Natuurlijke Rijkdommen, 2003), 6, 10; "Geopunt".



BEHT/20/04/23/10 - Digitale aanmaak

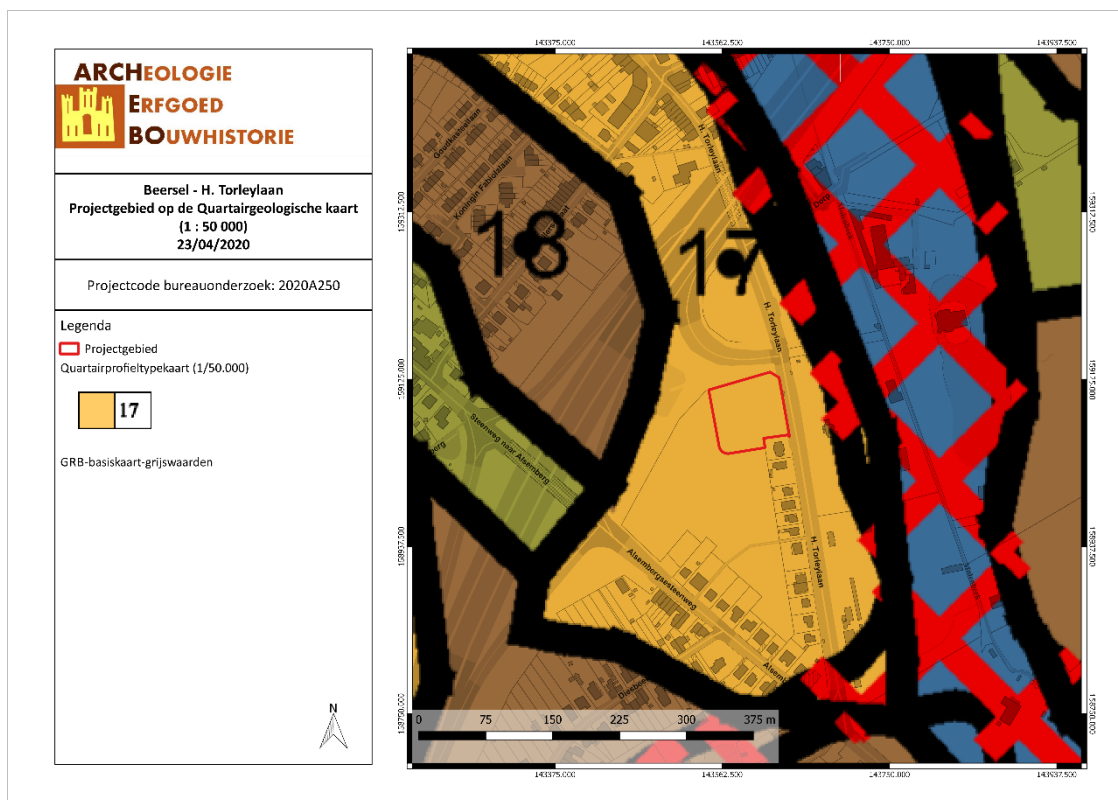
Figuur 19: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2020)



Figuur 20: Uitleg van het type volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2020)

Volgens de quartairgeologische kaart (1/50.000) kent het projectgebied type 17. Dit type bestaat uit een Pre-Quartair substraat en een laag eolische leem uit het Laat-Weichseliaan.²

² Schroyen, Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart - Kaartblad 31-39 Brussel-Nijvel, 27–28, 37–38.



BEHT/20/04/23/11 - Digitale aanmaak

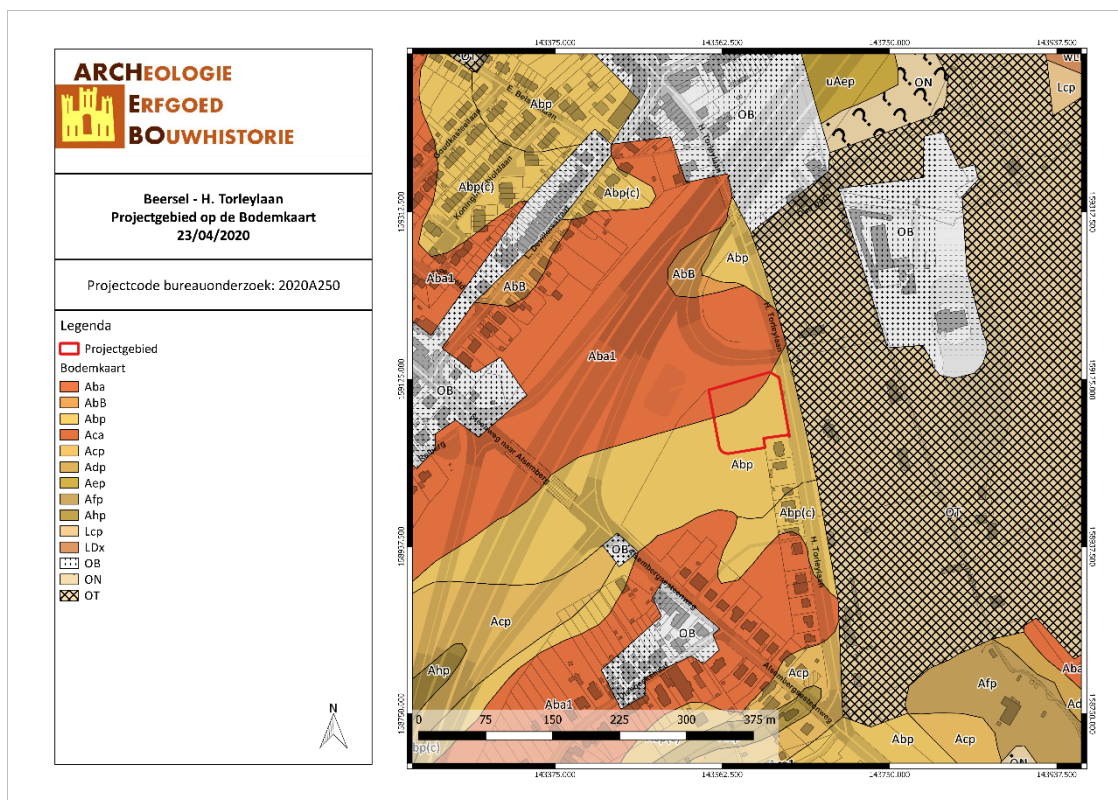
Figuur 21: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2020)

3.1.2.4 Bodem, bodemkundig booronderzoek, erosie & bodemgebruik

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied omschreven als Aba1 en Abp. **Aba1**-bodems zijn droge leemgronden met een dunne A horizont (dunner dan 40cm) en met een textuur B horizont. Deze bodems is ontwikkeld in het Pleistocene loessdek, heeft een dunne A horizont en onder deze A horizont een aan klei en sesquioxiden aangerijkte textuur B horizont. De bouwvoor bestaat uit donkerbruin, homogeen humushoudend leem. De Bt bestaat uit bruine zware leem (gemiddeld 20% klei) en heeft meestal een goed ontwikkelde polyedrische structuur en kleihuidjes (coatings). Dieper in de bodem neemt het kleigehalte sterk af en verdwijnt de structuur geleidelijk. De kleur wordt geelbruin.³ **Abp**-bodems zijn droge gronden op leem zonder profielontwikkeling. Ze komen voor in colluviale droge leemdepressies en bestaan uit leemmateriaal geërodeerd van de hoger liggende plateaugronden.⁴

³ E. Van Ranst en C. Sys, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)* (Gent: Laboratorium voor Bodemkunde - Universiteit Gent, 2000), 22, 299.

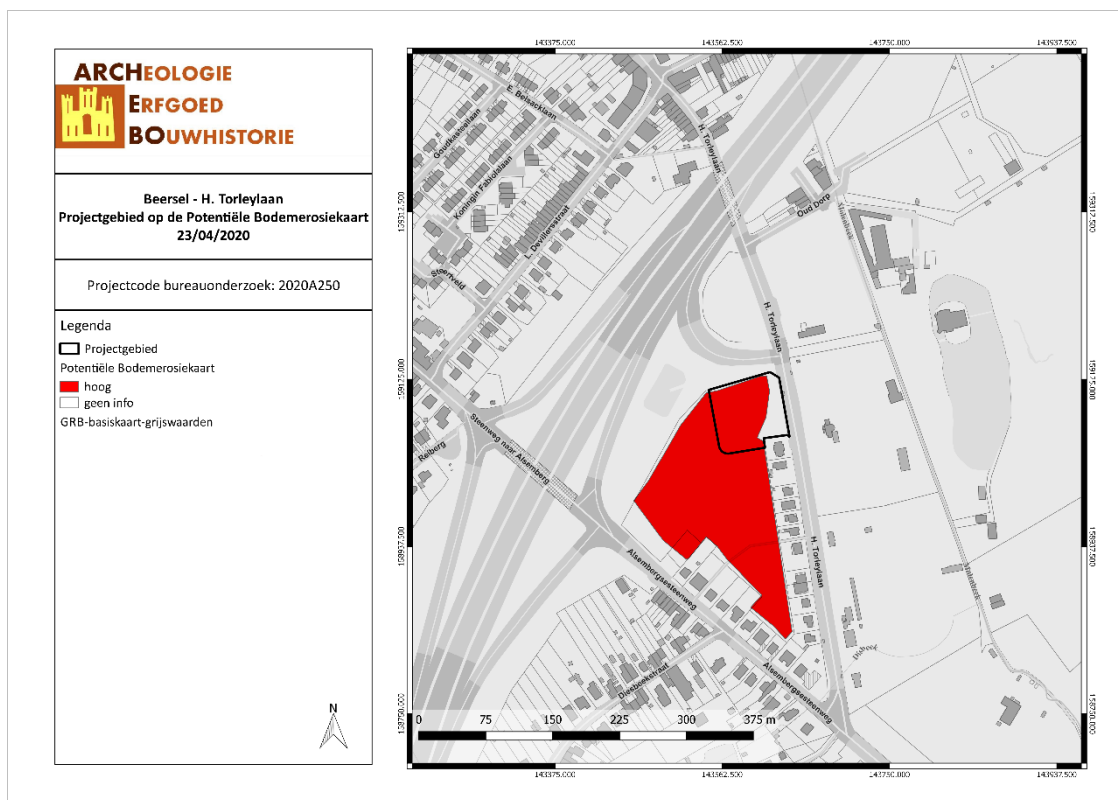
⁴ Van Ranst en Sys, 300.



BEHT/20/04/23/12 - Digitale aanmaak

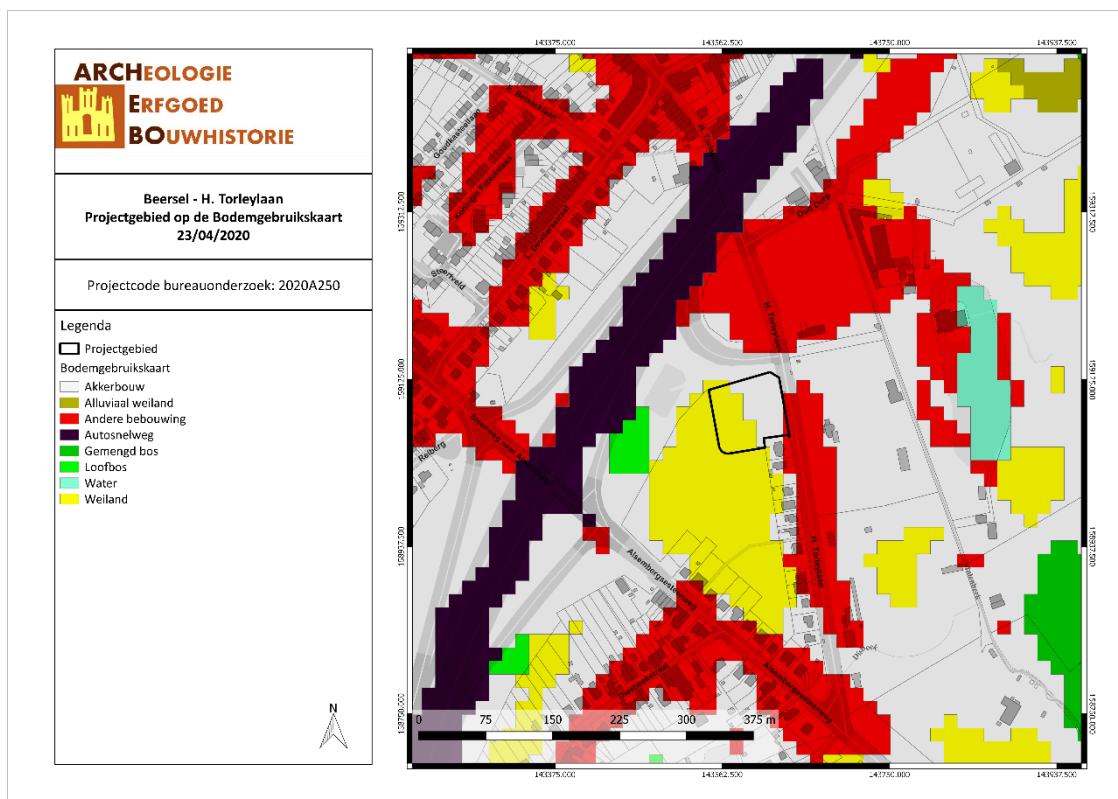
Figuur 22: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2020)

Op de Potentiële bodemerosiekaart is het projectgebied grotendeels gekarteerd als 'hoog', enkel over het oosten en een smalle strook langs de noordelijke grens van het terrein is geen informatie beschikbaar o.v.v. potentiële bodemerosie. Volgens de bodemgebruikskaart ligt het projectgebied grotendeels binnen weiland en akkerbouw, de zuidoostelijke hoek van het terrein wordt gekarteerd als andere bebouwing.



BEHT/20/04/23/13 - Digitale aanmaak

Figuur 23: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (Geopunt, 2020)



BEHT/20/04/23/14 - Digitale aanmaak

Figuur 24: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruikskaart (Geopunt, 2020)

3.2 ARCHEOLOGISCHE EN ERFGOEDKUNDIGE DATA

3.2.1 Centrale Archeologische Inventaris (CAI)

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. De Centrale Archeologische inventaris toont wel verschillende vondsten in de directe en ruime omgeving. Tussen ca. 100 en 350m ten oosten van het projectgebied bevond zich een luthof uit de Nieuwe Tijd, dat misschien teruggaat op een Middeleeuws waterkasteel (**CAI 1820**).

Tussen 200 en 400m ten noorden van het projectgebied bevinden zich drie CAI-locaties. **CAI 120** betreft de Sint-Jan-Baptistkerk, die teruggaat tot de Karolingische periode. Men vermoedt dat de eerste kapel binnen deze locatie een houten kapel uit de 9^{de}-10^{de} eeuw was, die misschien gebouwd werd op de plaats van een reeds bestaande christelijke begraafplaats. Onder de fundering van de rechterzijbeuk van de kerk heeft men tijdens een opgraving een houten grafkist gevonden. In het boomkistgraf uit de Karolingische periode werd een fragment van een schedel en enkele fragmenten van andere botten aangetroffen. Het deksel van de kist ontbrak, waardoor men vermoedt dat de kist in een latere periode verstoord werd. De kist bestaat uit een uitgeholde boomstam van een eik die in de lengte werd doorgezaagd. Binnen deze CAI-locatie zijn ook een snedefragment van een gepolijste bijl met spitsovale doorsnede en een kleine ongeretoucheerde afslag in grijze silex met nog een aanwezige cortex uit het Midden-Neolithicum, bouw materiaal uit de Romeinse Tijd en ijzeren *ex voto*'s voor Sint-Leonardus uit de 19^{de} eeuw aangetroffen. **CAI-locatie 1817** betreft het Oud Hof ter Borch, een Laatmiddeleeuwse motte met een klassieke structuur. **CAI-locatie 1818** betreft het Nieuw Hof ter Borch, een 16^{de}-eeuwse hoeve. Ca. 500m ten noorden van het projectgebied heeft zich een watermolen uit de Late Middeleeuwen bevonden (**CAI 1810**).

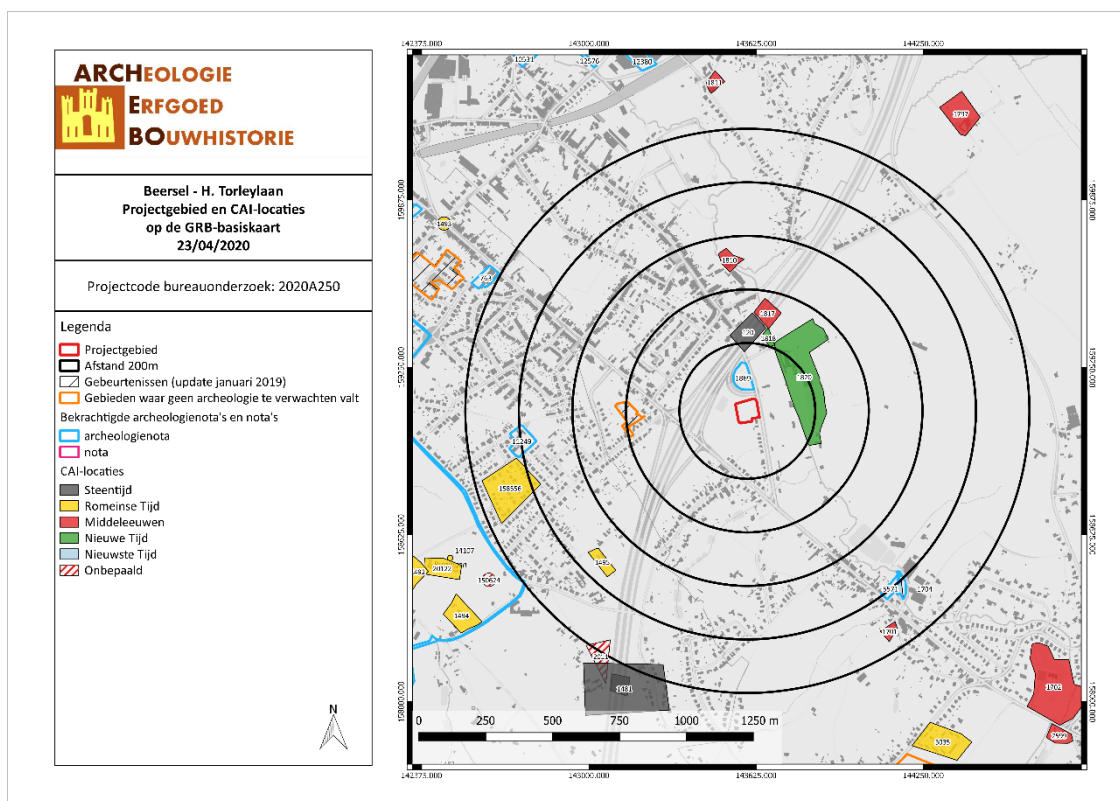
Tussen 800 en 1000m ten zuidoosten van het projectgebied bevinden zich drie gekende CAI-locaties. Het betreft een molen uit de 19^{de} eeuw (**CAI 221854**), de OLV Kapel ter Nood uit de 17^{de} eeuw (**CAI 1704**) en een hoeve uit de Late Middeleeuwen (**CAI 1701**).

Ca. 1000m ten zuidzuidwesten van het projectgebied zijn 'bewoningssporen' uit de Steentijd (**CAI 1481**) aangetroffen en zijn dankzij luchtfotografie kuilen (niet gedateerd) vastgesteld (**CAI 2011**). Ca. 700m ten zuidwesten van het projectgebied zijn tegulae, munten, aardewerk en een maalsteenfragment uit puddingsteen van Burnot uit de Romeinse Tijd en sporen van een hoeve uit de Late Middeleeuwen aangetroffen (**CAI 1495**). Tussen ca. 750 en 950m ten westzuidwesten van het projectgebied is op een diepte van 1,2 à 1,5m een laag aangesneden die bestaat uit dakpanfragmenten en fragmenten van slijpstenen uit de Romeinse Tijd (**CAI 158556**).

In de ruime omgeving van maximum 1000 meter bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft onder meer:

CAI-Locatie	Beschrijving	Datering
1818	Nieuw Hof ter Borch	Nieuwe Tijd
221854	Watermolen	Nieuwste Tijd
1701	Hof te Wouwingen	Middeleeuwen
1704	OLV kapel ter Nood	Nieuwe Tijd
1810	Watermolen van ter Motten	Middeleeuwen
158556	Dakpanfragmenten en slijpsteen	Romeinse Tijd
1817	Oud Hof ter Borch	Middeleeuwen
1481	'bewoningssporen'	Steentijd

120	Sint-Jan-Baptistkerk	Steentijd
2011	Kuilen	Onbepaald
1820	Kasteel Beaulieu	Nieuwe Tijd
1495	Tegulae, munten, aardewerk e.d.	Romeinse Tijd



BEHT/20/04/23/15 - Digitale aanmaak

Figuur 25: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2020)

3.2.2 Bekrachtigde archeologienota's en nota's

In januari 2017 werd een archeologienota geschreven voor een projectgebied aan de Henri Torleylaan in Beersel, net ten noorden van het huidige projectgebied (ID 1869).⁵ Aangezien de toekomstplannen gewijzigd werden, was een nieuwe archeologienota vereist (ID 7234). Uit het bureauonderzoek is gebleken dat het projectgebied archeologisch potentieel heeft, gezien de topografische ligging en de archeologische vondsten in de omgeving. Het terrein kan echter verstoord zijn door de aanleg van het op- en afrittencomplex en van de parking. In eerste instantie wordt een begeleiding van de uitbreekwerken geadviseerd, waarna de bodemopbouw en de bewaringstoestand ervan onderzocht kon worden a.d.h.v. enkele controleboringen. O.b.v. de resultaten van deze boringen kan men bepalen om al dan niet een proefsleuvenonderzoek uit te voeren.⁶

In december 2017 heeft archeoloog Karl Cordemans een archeologienota opgesteld voor een projectgebied aan de Alsebergsesteenweg in Beersel (LIP Wauweringen, ID 5571). Het bureauonderzoek heeft uitgewezen dat het terrein bij een eerdere ophoging en bij de aanleg van de aanwezige parking reeds verstoord werd. Daarnaast zullen de toekomstige ingrepen de bodem enkel puntsgewijs of lineair verstoren, waardoor eventueel aanwezige archeologische sporen niet in hun

⁵ Bert Acke, Bart Bartholomieux, en Tina Bruyninx, "Archeologienota Huizingen Henri Torleylaan (prov. Vlaams-Brabant)", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Ingelmunster: Monument Vandekerckhove nv, januari 2017).

⁶ Thomas Apers, Tina Bruyninx, en Lise Demeulemeester, "Archeologienota Huizingen Henri Torleylaan (prov. Vlaams-Brabant)", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Ingelmunster: Monument Vandekerckhove nv, mei 2018), 42–44.

context bestudeerd kunnen worden. Door de lage verwachting voor het aantreffen van archeologische resten en door het zeer gering potentieel aan kenniswinst wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.⁷

Acke & Bracke bvba heeft in april 2019 een archeologienota opgesteld n.a.v. een verkaveling aan de Henri Devedeleerstraat in Buizingen (ID 11249). Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek kon men de archeologische verwachting opstellen. Het gaat om een lage verwachting voor in situ bewaarde Steentijd artefactensites en een hogere verwachting voor sites met grondsporen, voornamelijk uit de Romeinse periode. De huidige inrichting kan echter voor enige verstoring van het bodemarchief hebben gezorgd. De geplande werken zullen ook een impact hebben op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed. Door het archeologisch verwachtingspatroon en de impact van de geplande werken is verder onderzoek nodig. Dit onderzoek zal bestaan uit een proefsleuvenonderzoek.⁸

Naar aanleiding van de heraanleg van een tracé tussen Buizingen en Lembeek (ID 14107) heeft BAAC Vlaanderen een archeologienota opgesteld. Er werd een bureauonderzoek en een landschappelijk booronderzoek (voor een deel van het projectgebied) uitgevoerd. Na het bureauonderzoek kon niet met zekerheid gezegd worden of er al dan niet archeologische waarden aanwezig zijn binnen het tracé (en de werfzones). In de nabije omgeving van het projectgebied zijn wel meerdere archeologische waarden gekend. Daarnaast is de ligging van het terrein interessant voor het aantreffen van Steentijd artefactensites. Voor een deel van het tracé werd het potentieel op kennisvermeerdering laag of onbestaand ingeschat, hetzij doordat toekomstige werken slechts een sleuf van 1,5m zouden opleggen, hetzij doordat leidingen a.d.h.v. gestuurde boringen geplaatst zullen worden. De aard van de werken laat verder onderzoek niet toe (gestuurde boringen) of verder onderzoek zou enkel geïsoleerde sporen opleveren. Voor deze delen van het tracé wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd. Voor de bredere werfzones en werfdepots is er wel een zeer groot potentieel op kennisvermeerdering. Deze delen van het tracé worden in 3 groepen opgedeeld. Binnen de eerste groep is nog geen landschappelijk booronderzoek uitgevoerd en bestaat het vervolgonderzoek uit een landschappelijk booronderzoek, dat afhankelijk van de resultaten gevolgd wordt door een verkennend (en waarderend) booronderzoek, een proefputtenonderzoek i.f.v. Steentijd en/of een proefsleuvenonderzoek. De tweede groep omvat de zones waar landschappelijk booronderzoek werd uitgevoerd en een intacte Bt-horizont aanwezig is. Hier zal een verkennend (en waarderend) booronderzoek (mogelijk gevolgd door een proefputtenonderzoek i.f.v. Steentijd) en proefsleuvenonderzoek uitgevoerd worden. De derde groep omvat de zones waar een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd werd en geen intacte Bt-horizont aanwezig is, maar waar wel de gaafheid van de bodem intact was. Hier zal enkel een proefsleuven- en -puttenonderzoek uitgevoerd worden.⁹

3.2.3 Inventaris Onroerend Erfgoed (IOE)

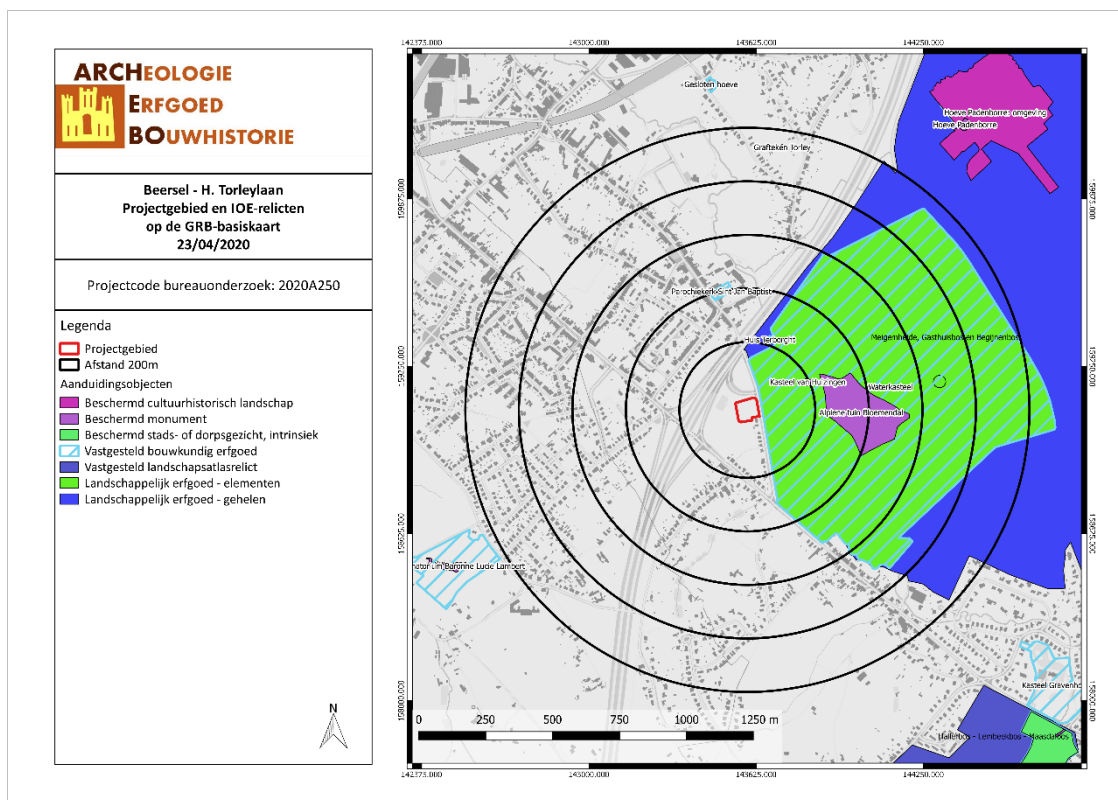
De Inventaris van het onroerend erfgoed biedt een overzicht van waardevol erfgoed in Vlaanderen. Zowel bouwkundig, archeologisch, landschappelijk als varend erfgoed zijn opgenomen in deze databank, goed voor meer dan 83.000 erfgoedobjecten in totaal. Op basis van diverse zoekcriteria kan er heel gericht naar de verschillende erfgoedobjecten gezocht worden. Erfgoedobjecten kunnen vastgesteld en/of beschermd zijn.¹⁰ Binnen het projectgebied bevinden zich geen vastgestelde en/of beschermde erfgoedobjecten.

⁷ Karl Cordemans, "Archeologienota Wauweringen", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Leuven: Vlaamse Landmaatschappij, december 2017), 8, 20.

⁸ Bert Acke, Maarten Bracke, en Julie Hagen, "Archeologienota Buizingen Henri Devedeleerstraat", Archeologienota - Verslag van Resultaten (Moerbeke-Waas: Acke & Bracke bvba, april 2019), 33–35.

⁹ Thaisa Van Speybroek, Alexander Comeyne, en Charlotte Desmet, "Archeologienota Tracé Buizingen - Lembeek", Archeologienota - Programma van Maatregelen (Gent: BAAC Vlaanderen bvba, december 2019), 4, 8, 9, 10-12.

¹⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed, "Inventaris Onroerend Erfgoed", geraadpleegd 17 januari 2018, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/>.



BEHT/20/04/23/16 - Digitale aanmaak

Figuur 26: Kaart met situering van het projectgebied en IOE-relicts op GRB-basiskaart (IOE, 2020)

3.3 HISTORIEK EN CARTOGRAFISCHE BRONNEN

3.3.1 Onderzoek historische bronnen

De plaatsnaam Huizingen zou afgeleid zijn van het Germaanse *Huntsinga haim*, wat “woning van de lieden van Huntso” betekent.¹¹ In een akte uit 1134 of 1137 verschijnt de naam Gisla de Hunsegem. Er zijn verschillende versies van de plaatsnaam: Honsegen, Hunsegem (1138), Huncetegem (1208), Huncenghem (1208 en 1209), Huncemghem (1214), Huncengem (± 1220), Onseghem (1220), Hunsenghem (1221), Hunseghem (1222), Hussinghem (1276), Husinghe (1321), Husingem, Husingen, Huysinghen en Huyssinghen (1435), Huyssinges (1560).¹²

De vondst van geslepen vuurstenen wijst op een prehistorische occupatie van deze regio. De oudste bewoningssporen gaan terug tot de Romeinse Tijd. De kern van het dorp Huizingen zou dan weer teruggaan op een Frankische landbouwnederzetting (Hof ter Borch?). Het dorp Huizingen wordt voor het eerst vermeld in het begin van de 12^{de} eeuw (cf. supra). In de 12^{de} en 13^{de} eeuw was de familie de Huncenghem de lokale vertegenwoordiging van de voorgedijheren van het geslacht Bruxella-Aa. In de 14^{de} eeuw behoorden de hoge rechten toe aan de hertogen van Brabant, die vertegenwoordigd werden door de meier van Rode. In 1489 verpachtten de hertogen hun rechten aan Hendrik I van Witthem, de heer van Beersel. Vanaf 1504 kwamen deze rechten toe aan Wolffaert van Itter. De heerlijkheid werd teruggekocht door de hertog van Brabant, maar in 1538 kwam deze in handen van Pieter Boisot de jonge, die de eerste echte heer van Huizingen werd. In 1557 en 1561 verwierf hij de hoge, middelbare en lage rechten. Deze rechten gingen over naar Karel Boiset, maar deze verloor zijn rechten op Huizingen na het tekenen van het Eedverbond der Edelen uit 1566. Tot ver in de 19^{de} eeuw bleef

¹¹ “Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 521”, geraadpleegd 27 april 2020, <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=521>; “Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 522”, geraadpleegd 27 april 2020, <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=522>.

¹² “Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 521”; “Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 522”; “Huizingen”, geraadpleegd 27 april 2020, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/14066>.

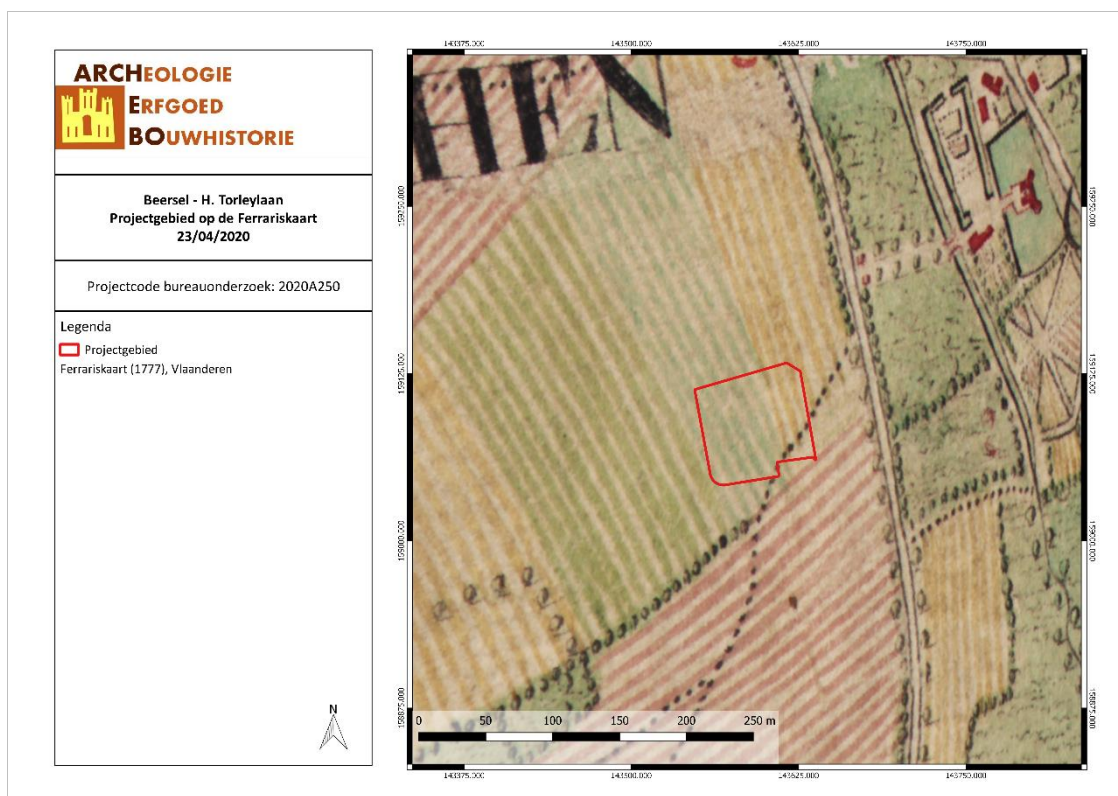
Huizingen een uitgesproken landbouwgemeente met beperkte en verspreide bebouwing. De aanleg van spoorlijnen en de Alsebergsesteenweg in de 19^{de} eeuw en van de R0/E19 in de 20^{ste} eeuw waren een stimulans voor de industrialisatie van de gemeente, maar de aanleg van de R0/E19 heeft ook de oude dorpskern van Huizingen grotendeels vernield. Eind jaren 1960 is Huizingen een klein industrie centrum en een gemeente met belangrijke werkgelegenheid. Bij de gemeentefusies uit de jaren 1970 wordt Huizingen bij Beersel gevoegd.¹³

3.3.2 Historische situatie aan de hand van cartografische bronnen

Een belangrijke bron van informatie wordt geleverd door het historisch kaartmateriaal. Dit om na te gaan of er bebouwing is geweest op het terrein in historische tijden, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd doorheen de tijd. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de eerste bruikbare kaarten pas vanaf de 16^{de} eeuw of later voorhanden zijn.

Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op kaarten geen garantie dat er geen bebouwing is geweest. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijkere bouwwerken zoals kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er weinig of geen aandacht voor de burgerlijke architectuur. Pas vanaf de 19^{de} eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kaarten. Mogelijk eerder aanwezige middeleeuwse structuren waren misschien reeds verdwenen.

Vooreerst worden enkele pre-19^{de} -eeuwse cartografische bronnen behandeld zoals de Villaretkaart en de Ferrariskaart. De Villaretkaart (ca. 1745-48) is niet beschikbaar voor dit landsdeel. Op de Ferrariskaart valt af te leiden dat het projectgebied rond 1777 bestond uit akkerland. Het terrein is onbebouwd, enkel het zuidoosten wordt doorkruist door een voetweg/pad.



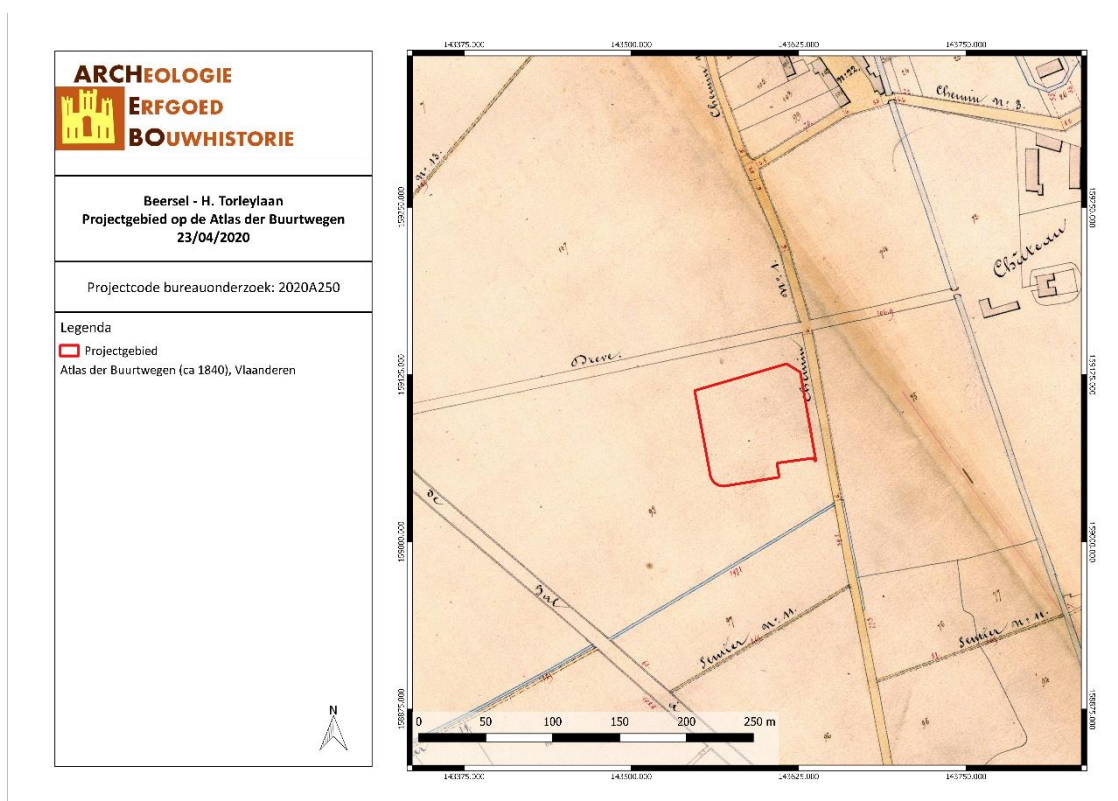
BEHT/20/04/23/17 - Digitale aanmaak

Figuur 27: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2020)

¹³ "Huizingen".

Vervolgens worden vier cartografische bronnen uit de 19de eeuw vergeleken. De Atlassen der Buurtwegen werden opgemaakt in uitvoering de wet van 10 april 1841. De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (sentiers). Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.¹⁴ De kaarten Vandermaelen of Vandermaelenkaarten zijn een verzameling van historische kaarten van België, gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869). Deze kaarten geven een gedetailleerd beeld van heel België en worden beschouwd als de opvolger van de Ferrariskaarten uit de periode 1771-1778. Met de Popp-kaarten wordt de verzameling van kadasterkaarten bedoeld die in de 19de eeuw uitgegeven werd door de Brugse drukker-uitgever Philippe Chrétien Popp (1805-1879). Een vierde bron is de topografische kaart van 1873.

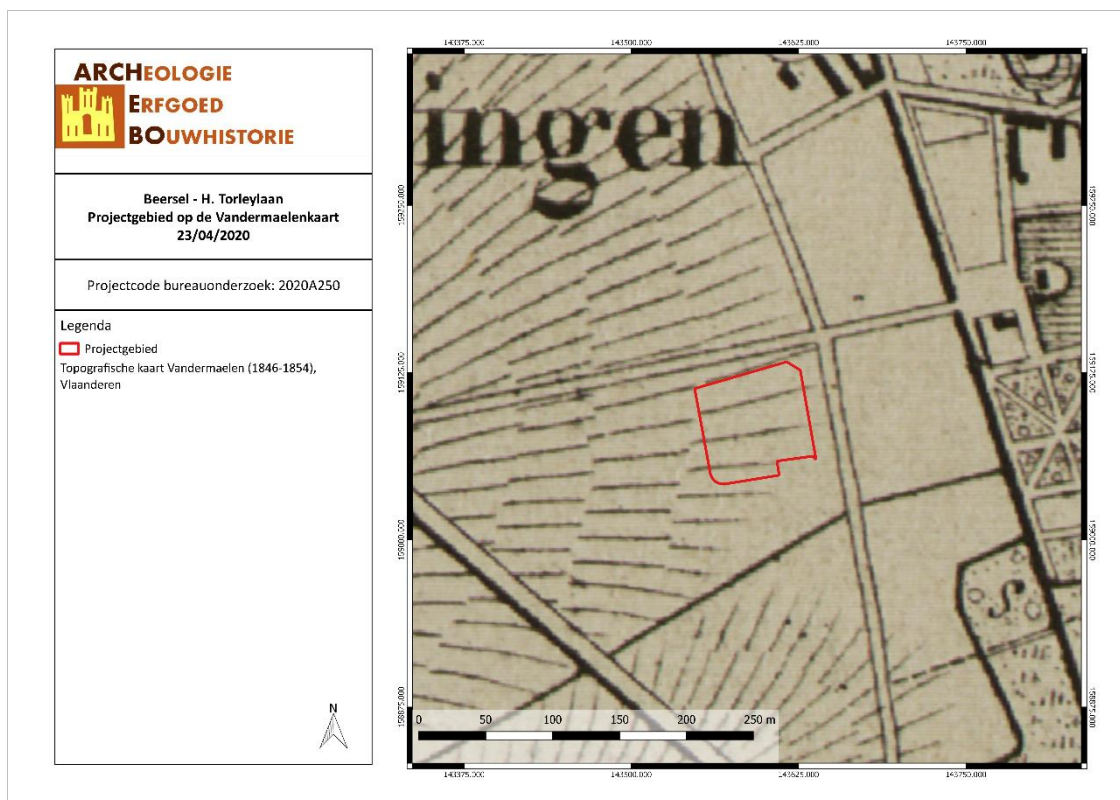
Op 19de-eeuwse cartografische bronnen is het terrein onbebouwd weergegeven. De Atlas der Buurtwegen toont dat het projectgebied geheel binnen perceel 98 lag. Ten oosten van het terrein loopt de *Chemin n° 1* en ten noorden loopt een dreef. Over het landgebruik rond deze periode geeft deze kaart geen informatie. De Vandermaelenkaart toont het projectgebied eveneens niet specifiek gekarteerd. Er kan dus geen uitspraak gedaan worden over het gebruik van het terrein gedurende deze periode. De parallelle lijnen die door het terrein lopen, tonen wel aan dat het terrein op een helling ligt. Op de Popp-kaart ligt het projectgebied binnen perceel 557a, dat in de leggers wordt beschreven als land in het bezit van Carolus-Henricus-Leo-Christianus Vancamps en zusters uit Huyssinghen (sic). De topografische kaart van 1873 toont dezelfde situatie als de andere 19de-eeuwse kaarten.



BEHT/20/04/23/18 - Digitale aanmaak

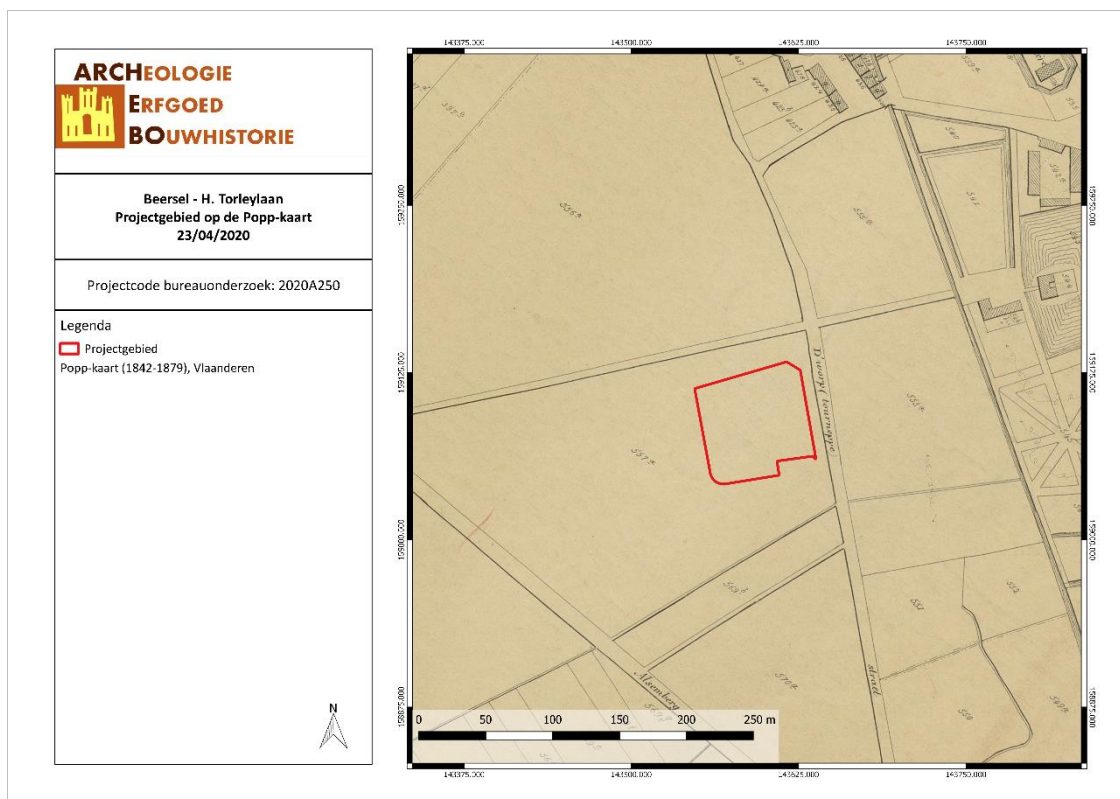
Figuur 28: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2020)

¹⁴ Geopunt Vlaanderen, "Atlas der Buurtwegen", geraadpleegd 2 januari 2018, <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.



BEHT/20/04/23/19 - Digitale aanmaak

Figuur 29: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2020)



BEHT/20/04/23/20 - Digitale aanmaak

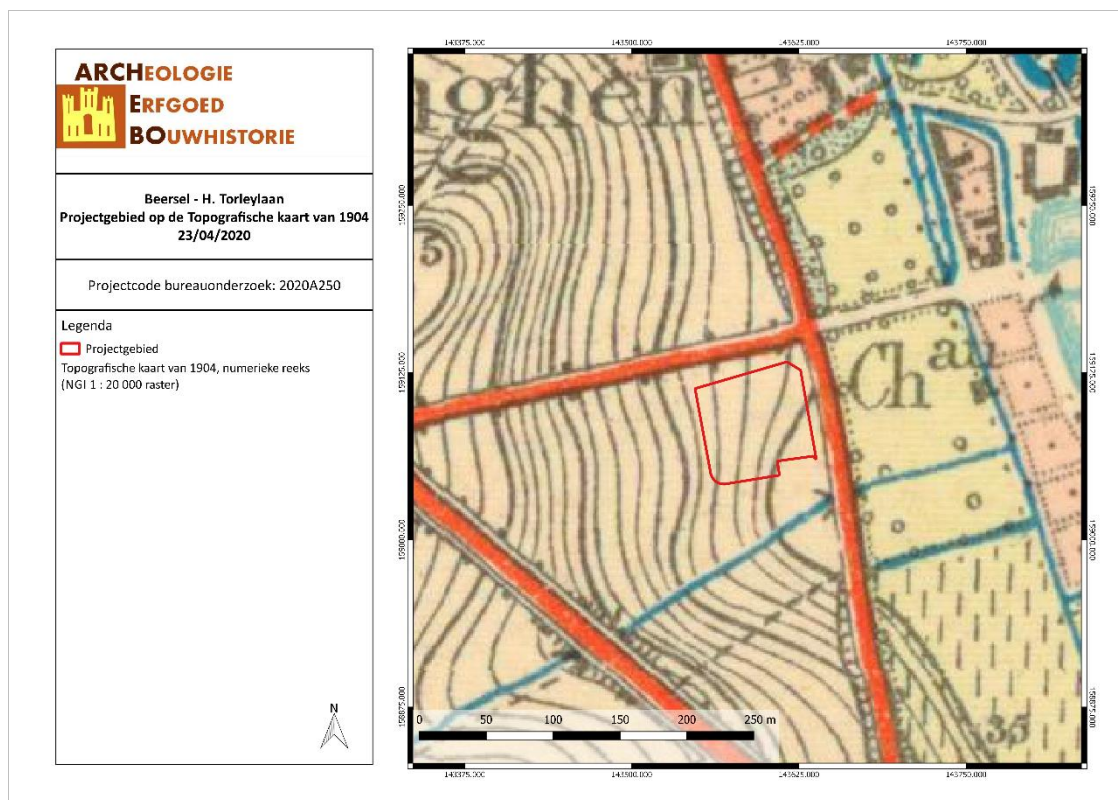
Figuur 30: Situering van het projectgebied op de Poppkaart (Geopunt, 2020)



BEHT/20/04/23/21 - Digitale aanmaak

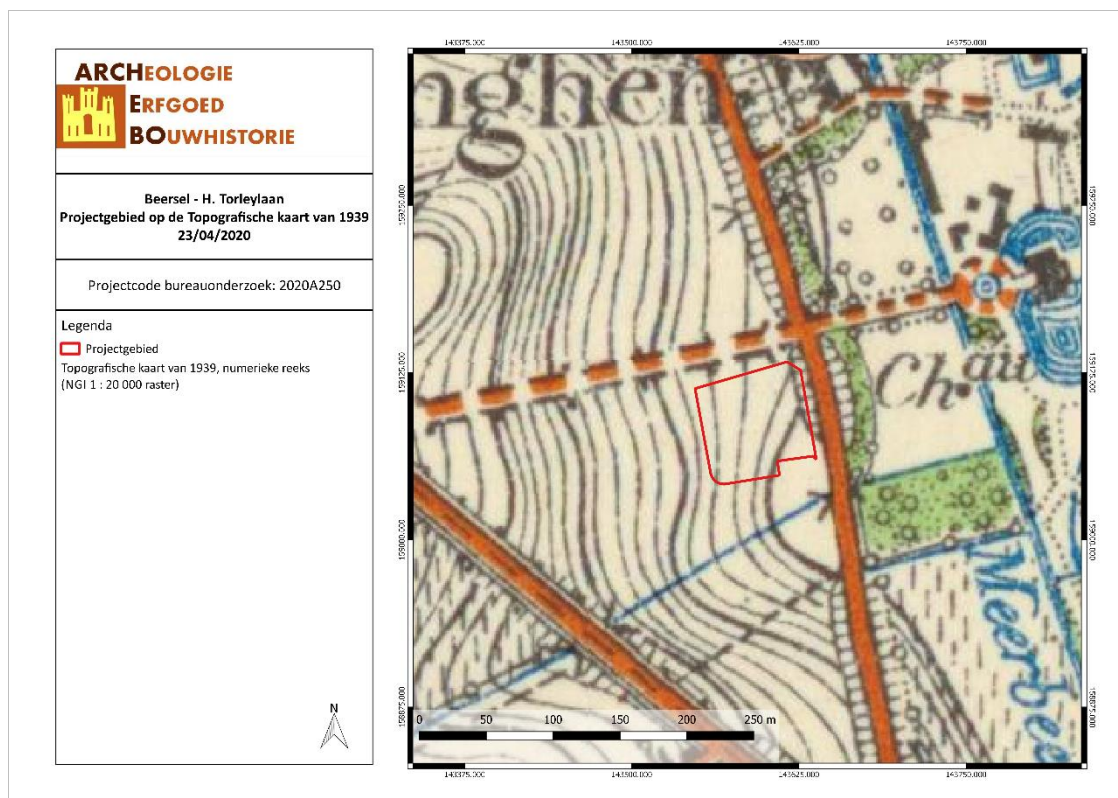
Figuur 31: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2020)

Vervolgens worden er topografische kaarten en luchtfoto's uit de 20^{ste} en 21^{ste} eeuw vergeleken. Op de topografische kaarten van 1904, 1939, 1969 en 1981-1989 blijft de situatie ongewijzigd. De topografische kaarten van 1981 en 1989 (identiek) tonen wel een uitbreiding van het wegennet in de nabije omgeving. Dit is ook reeds zichtbaar op de luchtfoto van 1971. Op de luchtfoto van 1979-1990 is het projectgebied nog steeds onbebouwd. Het oosten wordt ingenomen door enkele bomen, de rest van het terrein bestaat uit grasland.



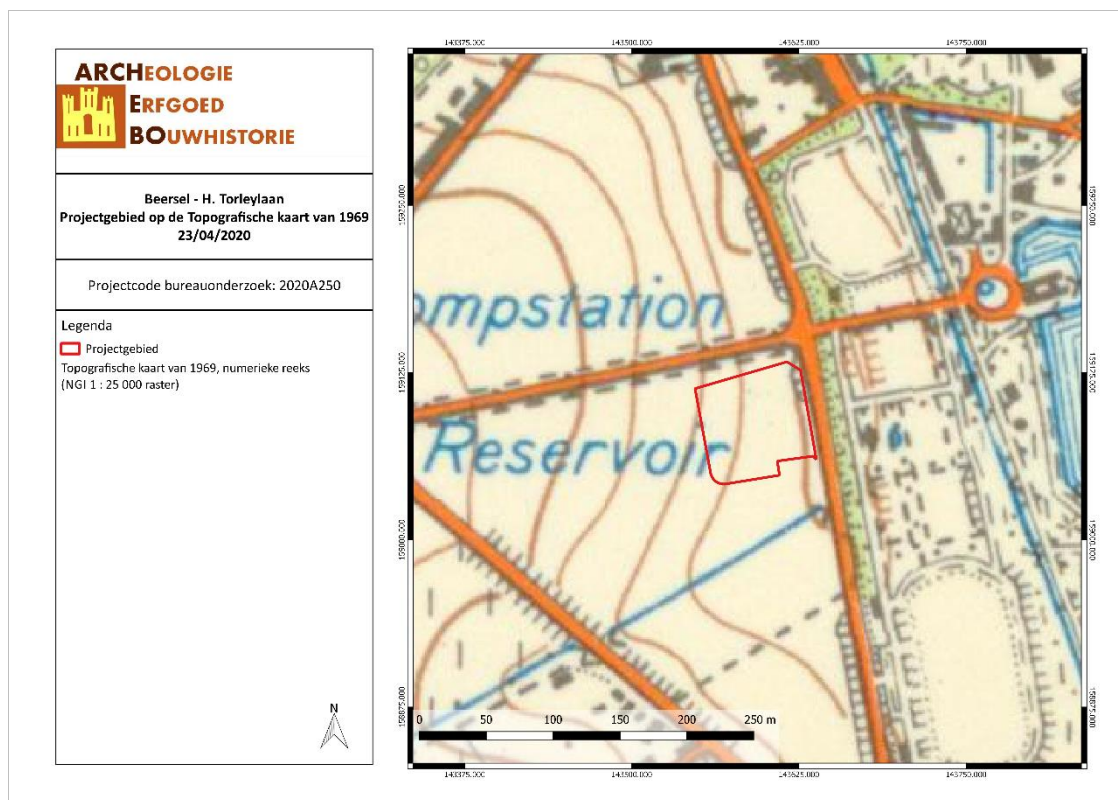
BEHT/20/04/23/22 - Digitale aanmaak

Figuur 32: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1904 (Cartesius, 2020)



BEHT/20/04/23/23 - Digitale aanmaak

Figuur 33: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2020)



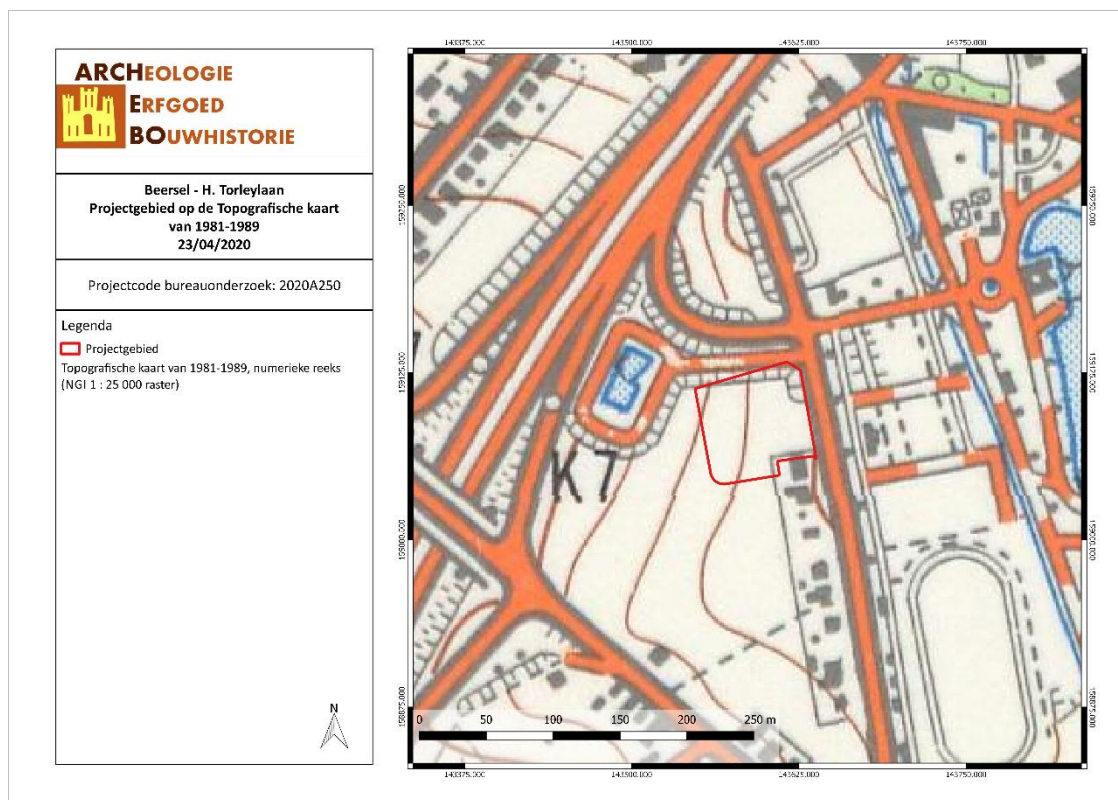
BEHT/20/04/23/24 - Digitale aanmaak

Figuur 34: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1969 (Cartesius, 2020)



BEHT/20/04/23/25 - Digitale aanmaak

Figuur 35: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1971 (Geopunt, 2020)



BEHT/20/04/23/26 - Digitale aanmaak

Figuur 36: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1981-1989 (Cartesius, 2020)


BEHT/20/04/23/27 - Digitale aanmaak

Figuur 37: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1979-1990 (Geopunt, 2020)

3.4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kon worden achterhaald dat er binnen het projectgebied geen bebouwing aanwezig is geweest vanaf de tweede helft van de 18^{de} eeuw tot nu. Historisch gezien kunnen we voor het projectgebied dan ook spreken van een lage densiteit aan bebouwing.

In de directe en ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een lusthof uit de Nieuwe Tijd (**CAI 1820**), de Sint-Jan-Baptistkerk (vanaf de Karolingische periode), een snedefragment van een gepolijste bijl met spitsovale doorsnede en een kleine ongeretoucheerde afslag in grijze silex met nog een aanwezige cortex uit het Midden-Neolithicum, bouw materiaal uit de Romeinse Tijd en ijzeren *ex voto*'s voor Sint-Leonardus uit de 19^{de} eeuw (**CAI 120**), het Oud Hof ter Borch uit de Late Middeleeuwen (**CAI 1817**), het Nieuw Hof ter Borch uit de 16^{de} eeuw (**CAI 1818**), een watermolen uit de Late Middeleeuwen (**CAI 1810**), een molen uit de 19^{de} eeuw (**CAI 221854**), de OLV Kapel ter Nood uit de 17^{de} eeuw (**CAI 1704**), een hoeve uit de Late Middeleeuwen (**CAI 1701**), 'bewoningssporen' uit de Steentijd (**CAI 1481**), kuilen (niet gedateerd) (**CAI 2011**), tegulae, munten, aardewerk en een maalsteenfragment uit puddingsteen van Burnot uit de Romeinse Tijd en sporen van een hoeve uit de Late Middeleeuwen (**CAI 1495**) en een laag van dakpanfragmenten en fragmenten van slijpstenen uit de Romeinse Tijd (**CAI 158556**).

Gezien de topografische ligging op een oost-gerichte helling en in de nabijheid van een natuurlijke waterloop (Molenbeek) is er een verwachting op Steentijd. Bijkomstig ligt het projectgebied in een gradiëntzone van een natte vallei naar een droog plateau. Dergelijke plaatsen zijn ideaal voor tijdelijke steentijdkampementen. Op basis van deze ligging en de recent vondsten in de omgeving kunnen eveneens sporensites aanwezig zijn.

4 RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het bureauonderzoek samengevat en geanalyseerd. Deze analyse leidt tot een advies voor een eventueel vervolgonderzoek of voor een vrijgave van het terrein. Dit advies dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

4.1 ALGEMEEN

Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een projectgebied aan de H. Torleylaan (zonder huisnummer) in Huizingen (Beersel, Vlaams-Brabant). De opdrachtgever zal in de eerste plaats de aanwezige bomen rooien. Vervolgens worden een nieuwe feestzaal gebouwd en een verharde parking aangelegd. Er worden nieuwe rioleringsleidingen aangelegd en er komen twee regenwaterputten en drie infiltratieputten. Tenslotte worden er ook een groene zone en bufferzone met bomen voorzien. Het projectgebied is ca. 5 945,479 m² groot.

4.2 BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van dit bureauonderzoek was een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij kunnen volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*

Historische gegevens werden door middel van bronnenonderzoek en cartografisch onderzoek verworven. Cartografisch onderzoek heeft aangetoond dat binnen het projectgebied geen bebouwing aanwezig is geweest vanaf de tweede helft van de 18^{de} eeuw tot nu. Historisch gezien kunnen we voor het projectgebied dan ook spreken van een lage densiteit aan bebouwing.

In de directe en ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een luthof uit de Nieuwe Tijd (**CAI 1820**), de Sint-Jan-Baptistkerk (vanaf de Karolingische periode), een snedefragment van een gepolijste bijl met spitsovale doorsnede en een kleine ongeretoucheerde afslag in grijze silex met nog een aanwezige cortex uit het Midden-Neolithicum, bouwmetaal uit de Romeinse Tijd en ijzeren *ex voto*'s voor Sint-Leonardus uit de 19^{de} eeuw (**CAI 120**), het Oud Hof ter Borch uit de Late Middeleeuwen (**CAI 1817**), het Nieuw Hof ter Borch uit de 16^{de} eeuw (**CAI 1818**), een watermolen uit de Late Middeleeuwen (**CAI 1810**), een molen uit de 19^{de} eeuw (**CAI 221854**), de OLV Kapel ter Nood uit de 17^{de} eeuw (**CAI 1704**), een hoeve uit de Late Middeleeuwen (**CAI 1701**), 'bewoningssporen' uit de Steentijd (**CAI 1481**), kuilen (niet gedateerd) (**CAI 2011**), tegulae, munten, aardewerk en een maalsteenfragment uit puddingsteen van Burnot uit de Romeinse Tijd en sporen van een hoeve uit de Late Middeleeuwen (**CAI 1495**) en een laag van dakpanfragmenten en fragmenten van slijpstenen uit de Romeinse Tijd (**CAI 158556**).

2. *Welke info valt er te vinden over de voormalige constructies op het terrein?*

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied geen gebouwen hebben bestaan vanaf de tweede helft van de 18^{de} eeuw tot nu.

3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van het historische kaart- en bronnenmateriaal?*

Op basis van de historische bronnen en kaarten kan geen uitsluitsel gemaakt worden in de te verwachten structuren.

4. In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?

Ter hoogte van de aanwezige bomen kan de bodem verstoord zijn, maar het is moeilijk in te schatten hoe groot deze verstoring is. De minste verstoringen kunnen verwacht worden in het midden en westen van het projectgebied dat volgens het kaartmateriaal tot nu onverstoord lijkt te zijn. Toekomstige verstoringen zijn te verwachten bij het bouwen van de feestzaal, het plaatsen van de putten en het aanleggen van de rioleringen en verhardingen.

4.3 SAMENVATTING / ASSESSMENT BUREAUONDERZOEK

In deze samenvatting wordt een kort overzicht gegeven van de werkwijze van het bureauonderzoek en de belangrijkste conclusies. Bovendien wordt een afweging gemaakt van de noodzaak voor verder vooronderzoek voor de locatie.

4.3.1 Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek

De opdrachtgever zal in de eerste plaats de aanwezige bomen rooien. Vervolgens wordt een nieuwe feestzaal gebouwd. De feestzaal zal een gelijkvloers en één verdieping hebben. De vloeropbouw zal bestaan uit een vloerplaat van 30cm, een laag isolatie PUR van 10cm, 8cm chape en vloerbedekking. Er zullen nieuwe rioleringsleidingen aangelegd worden en er worden twee regenwaterputten en drie infiltratieputten voorzien. Ter hoogte van de twee ingangen zullen klinkers aangelegd worden. Rond het gebouw wordt parking voorzien. Deze wordt aangelegd in zowel waterdoorlatend als niet-waterdoorlatend materiaal. Ter hoogte van de H. Torleylaan en in het zuiden van het terrein wordt een groene zone voorzien en langs de noordelijke, zuidelijke en westelijke grens wordt een groene bufferzone voorzien. Zowel in de groene zone als in de bufferzone zullen bomen geplant worden. Het projectgebied is ca. 5 945,479 m² groot.

In de directe en ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft een luthof uit de Nieuwe Tijd, de Sint-Jan-Baptistkerk (vanaf de Karolingische periode), een snedefragment van een gepolijste bijl met spitsovale doorsnede en een kleine ongeretoucheerde afslag in grijze silex met nog een aanwezige cortex uit het Midden-Neolithicum, bouwmateriaal uit de Romeinse Tijd en ijzeren *ex voto*'s voor Sint-Leonardus uit de 19^{de} eeuw, het Oud Hof ter Borch uit de Late Middeleeuwen, het Nieuw Hof ter Borch uit de 16^{de} eeuw, een watermolen uit de Late Middeleeuwen, een molen uit de 19^{de} eeuw, de OLV Kapel ter Nood uit de 17^{de} eeuw, een hoeve uit de Late Middeleeuwen, 'bewoningssporen' uit de Steentijd, kuilen (niet gedateerd), tegulae, munten, aardewerk en een maalsteenfragment uit puddingsteen van Burnot uit de Romeinse Tijd en sporen van een hoeve uit de Late Middeleeuwen en een laag van dakpanfragmenten en fragmenten van slijpstenen uit de Romeinse Tijd.

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied geen gebouwen hebben gestaan vanaf de tweede helft van de 18^{de} eeuw tot nu.

Op de bodemkaart wordt het terrein gekarteerd als **Aba1** (droge leemgronden met een dunne A horizont (dunner dan 40cm) en met een textuur B horizont) en **Abp** (droge gronden op leem zonder profielontwikkeling). Het projectgebied ligt op een oost-gerichte helling aan de Molenbeekvallei. De Molenbeek stroomt vanaf ca. 100m ten oosten van het terrein, de Kesterbeek vanaf ca. 500m ten noorden van het terrein, de Disbeek vanaf ca. 250m ten zuidzuidoosten van het projectgebied en de Wauweringen vanaf ca. 850m ten zuidzuidoosten van het terrein. Volgens het Digitaal Hoogtemodel ligt het projectgebied tussen ongeveer 41,5 en 45, meter boven de zeespiegel.

Gezien de topografische ligging op een oost-gerichte helling en in de nabijheid van een natuurlijke waterloop (Molenbeek) is er een verwachting op Steentijd. Bijkomstig ligt het projectgebied in een gradiëntzone van een natte vallei naar een droog plateau. Dergelijke plaatsen zijn ideaal voor tijdelijke steentijdkampementen. Op basis van deze ligging en de recent vondsten in de omgeving kunnen eveneens sporensites aanwezig zijn.

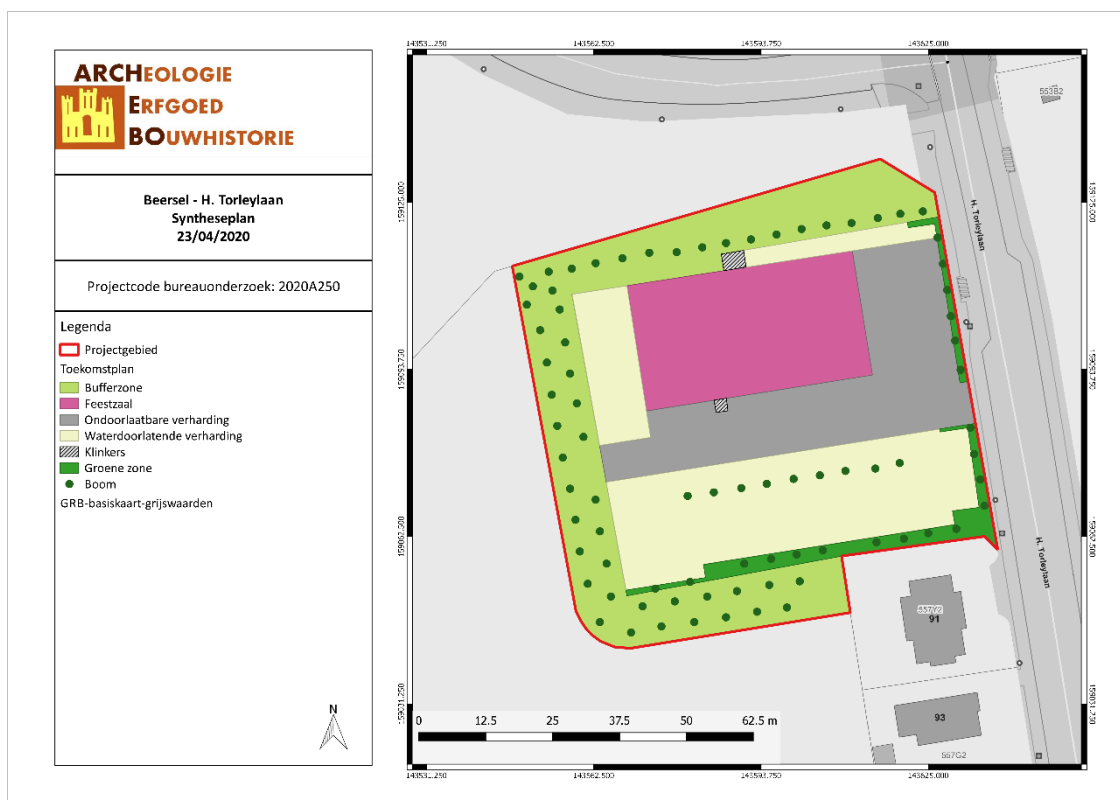
4.3.2 Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek

De opdrachtgever zal in de eerste plaats de aanwezige bomen rooien. Vervolgens worden een nieuwe feestzaal gebouwd en een verharde parking aangelegd. Er worden nieuwe rioleringsleidingen aangelegd en er komen twee regenwaterputten en drie infiltratieputten. Tenslotte worden er ook een groene zone en bufferzone met bomen voorzien. Het projectgebied is ca. 5 945,479 m² groot.

In de directe en ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft 'bewoningssporen' uit de Steentijd, een snedefragment van een gepolijste bijl met spitsovale doorsnede en een kleine ongeretoucheerde afslag in grijze silex met nog een aanwezige cortex uit het Midden-Neolithicum, bouwmetaal, tegulae, munten, aardewerk, een maalsteenfragment uit puddingsteen van Burnot en een laag van dakpanfragmenten en fragmenten van slijpstenen uit de Romeinse Tijd, de Sint-Jan-Baptistkerk vanaf de Karolingische periode, het Oud Hof ter Borch, een watermolen en sporen van twee hoeves uit de Late Middeleeuwen, een lusthof uit de Nieuwe Tijd, het Nieuw Hof ter Borch uit de 16^{de} eeuw, de OLV Kapel ter Nood uit de 17^{de} eeuw, ijzeren *ex voto's* voor Sint-Leonardus en een molen uit de 19^{de} eeuw en kuilen (niet gedateerd).

Het terrein is onbebouwd gebleven sinds de tweede helft van de 18^{de} eeuw. De toekomstige werken zullen voor een verstoring van het terrein zorgen.

Omwillen van de ligging kunnen steentijdsites verwacht worden. Sporensites kunnen eveneens verwacht worden.



BEHT/20/04/23/28 - Digitale aanmaak

Figuur 38: Syntheseplan met aanduiding van de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2020)

4.4 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat de geplande werken het archeologisch bodemarchief zullen verstoren. Dit wordt kort besproken in het 'Programma van maatregelen'.

5 BIBLIOGRAFIE

Publicaties

Acke, Bert, Bart Bartholomieux, en Tina Bruyninckx. "Archeologienota Huizingen Henri Torleylaan (prov. Vlaams-Brabant)". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Ingelmunster: Monument Vandekerckhove nv, januari 2017.

Acke, Bert, Maarten Bracke, en Julie Hagen. "Archeologienota Buizingen Henri Devedeleerstraat". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Moerbeke-Waas: Acke & Bracke bvba, april 2019.

Apers, Thomas, Tina Bruyninckx, en Lise Demeulemeester. "Archeologienota Huizingen Henri Torleylaan (prov. Vlaams-Brabant)". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Ingelmunster: Monument Vandekerckhove nv, mei 2018.

Cordemans, Karl. "Archeologienota Wauweringen". Archeologienota - Verslag van Resultaten. Leuven: Vlaamse Landmaatschappij, december 2017.

Schroyen, Kristof. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart - Kaartblad 31-39 Brussel-Nijvel*. Quartairgeologische Kaart. Brussel: Vlaamse Overheid Dienst Natuurlijke Rijkdommen, 2003.

Van Ranst, E., en C. Sys. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1 : 20 000)*. Gent: Laboratorium voor Bodemkunde - Universiteit Gent, 2000.

Van Speybroek, Thaïsa, Alexander Comeyne, en Charlotte Desmet. "Archeologienota Tracé Buizingen - Lembeek". Archeologienota - Programma van Maatregelen. Gent: BAAC Vlaanderen bvba, december 2019.

Online bronnen

Agentschap Onroerend Erfgoed. "Inventaris Onroerend Erfgoed". Geraadpleegd 17 januari 2017. <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/>.

"Geopunt". Geraadpleegd 26 maart 2020. <https://www.geopunt.be/>.

Geopunt Vlaanderen. "Atlas der Buurtwegen". Geraadpleegd 2 januari 2017. <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

"Huizingen". Geraadpleegd 27 april 2020. <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/14066>.

"Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 521". Geraadpleegd 27 april 2020. <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=521>.

"Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 522". Geraadpleegd 27 april 2020. <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=522>.

6 FIGURENLIJST

Figuur 1: Criteria bij omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen	4
Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2020) .	6
Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2020).....	6
Figuur 4: Overzichtsplan, bestaand (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)	8
Figuur 5: Bestaande toestand (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)	8
Figuur 6: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2020).....	9
Figuur 7: Situering van het projectgebied op Gewestplan (Geopunt, 2020).....	9
Figuur 8: Overzichtsplan, toekomst (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)	10
Figuur 9: Toekomstplan (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)	11
Figuur 10: Gelijkvloers (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020).....	11
Figuur 11: Riolering (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)	12
Figuur 12: Snede (HELON ARCHITECTEN bvba bv, 2020)	12
Figuur 13: Situering van het projectgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2020)	13
Figuur 14: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2020).....	15
Figuur 15: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2020)	15
Figuur 16: Hoogteprofiel doorheen het plangebied in ZW-NO richting (Geopunt, 2020)	16
Figuur 17: Beersel aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2020)	16
Figuur 18: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2020).....	17
Figuur 19: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2020)	18
Figuur 20: Uitleg van het type volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2020)	18
Figuur 21: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2020)	19
Figuur 22: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2020)	20
Figuur 23: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (Geopunt, 2020).....	21
Figuur 24: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruikskaart (Geopunt, 2020).....	21
Figuur 25: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2020)	23
Figuur 26: Kaart met situering van het projectgebied en IOE-relicten op GRB-basiskaart (IOE, 2020)	25
Figuur 27: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2020)	26
Figuur 28: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2020)	27
Figuur 29: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2020)	28
Figuur 30: Situering van het projectgebied op de Poppkaart (Geopunt, 2020)	28
Figuur 31: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2020).....	29
Figuur 32: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1904 (Cartesius, 2020).....	30
Figuur 33: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2020).....	30
Figuur 34: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1969 (Cartesius, 2020).....	31
Figuur 35: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1971 (Geopunt, 2020)	31
Figuur 36: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1981-1989 (Cartesius, 2020) 32	
Figuur 37: Situering van het projectgebied op de Orthofoto van 1979-1990 (Geopunt, 2020).....	32
Figuur 38: Synthesepan met aanduiding van de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2020)	36

7 PLANNENLIJST

BEHT/20/04/23/1 - Digitale aanmaak	6
BEHT/20/04/23/2 - Digitale aanmaak	6
BEHT/20/04/23/3 - Digitale aanmaak	9
BEHT/20/04/23/4 - Digitale aanmaak	9
BEHT/20/04/23/5 - Digitale aanmaak	13
BEHT/20/04/23/6 - Digitale aanmaak	15
BEHT/20/04/23/7 - Digitale aanmaak	15
BEHT/20/04/23/8 - Digitale aanmaak	16
BEHT/20/04/23/9 - Digitale aanmaak	17
BEHT/20/04/23/10 - Digitale aanmaak	18
BEHT/20/04/23/11 - Digitale aanmaak	19
BEHT/20/04/23/12 - Digitale aanmaak	20
BEHT/20/04/23/13 - Digitale aanmaak	21
BEHT/20/04/23/14 - Digitale aanmaak	21
BEHT/20/04/23/15 - Digitale aanmaak	23
BEHT/20/04/23/16 - Digitale aanmaak	25
BEHT/20/04/23/17 - Digitale aanmaak	26
BEHT/20/04/23/18 - Digitale aanmaak	27
BEHT/20/04/23/19 - Digitale aanmaak	28
BEHT/20/04/23/20 - Digitale aanmaak	28
BEHT/20/04/23/21 - Digitale aanmaak	29
BEHT/20/04/23/22 - Digitale aanmaak	30
BEHT/20/04/23/23 - Digitale aanmaak	30
BEHT/20/04/23/24 - Digitale aanmaak	31
BEHT/20/04/23/25 - Digitale aanmaak	31
BEHT/20/04/23/26 - Digitale aanmaak	32
BEHT/20/04/23/27 - Digitale aanmaak	32
BEHT/20/04/23/28 - Digitale aanmaak	36